

ES-SYSTEM

Załącznik nr 1

Śródroczne Skrócone Skonsolidowane i Jednostkowe Sprawozdania Finansowe

do

skonsolidowanego raportu kwartalnego

Qsr

za III kwartał 2018 roku

sporządzone według

Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

Kraków, dnia 15 listopada 2018 roku

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
1.1 SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE.....	4
1.1.1 Informacje ogólne o Emitencie:	4
1.1.2 Podstawowe informacje o jednostkach zależnych	5
1.1.3 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	6
1.1.4 Wybrane dane finansowe przeliczone na euro	9
1.2 OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	11
1.2.1 Zasady konsolidacji.....	11
1.2.2 Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych.....	11
1.2.3 Rzeczowe aktywa trwałe.....	11
1.2.4 Nieruchomości inwestycyjne	12
1.2.5 Leasing.....	13
1.2.6 Aktywa finansowe.....	13
1.2.7 Zapasy	13
1.2.8 Należności i rozliczenia międzyokresowe.....	14
1.2.9 Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	14
1.2.10 Kapitał własny.....	14
1.2.11 Zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe.....	14
1.2.12 Rezerwy	15
1.2.13 Utrata wartości	15
1.2.14 Przychody.....	16
1.2.15 Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	16
1.2.16 Polityka Zarządzania Ryzykiem.....	16
1.2.17 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	17
2. Informacje finansowe sporządzone zgodnie z MSR i MSSF	19
2.1 SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	19
2.2 SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	20
2.3 SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ORAZ POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	20
2.4 SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	21
2.5 SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	22
2.6 NOTY UZUPEŁNIAJĄCE	24
2.6.1 Nota 1 Środki trwałe	24
2.6.2 Nota 2 Zapasy	27
2.6.3 Nota 3 Należności i rozliczenia międzyokresowe.....	28
2.6.4 Nota 4 Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	29
2.6.5 Nota 5 Kapitał własny.....	31
2.6.6 Nota 6 Rezerwy	33
2.6.7 Nota 7 Kredyty i pożyczki.....	33
2.6.8 Nota 8 Pozostałe zobowiązania finansowe.....	34
2.6.9 Nota 9 Zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe.....	34
2.6.10 Nota 10 Niepewność kontynuacji działalności	35
2.6.11 Nota 11 Transakcje z podmiotami powiązanymi.....	35
2.6.12 Nota 12 Instrumenty finansowe.....	35
2.6.13 Nota 13 Informacje dotyczące segmentów działalności	36
2.6.14 Nota 14 Należności i zobowiązania warunkowe	38
3. Informacje finansowe sporządzone zgodnie z MSR i MSSF	39
3.1 JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	39
3.2 JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	40
3.3 JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ORAZ POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	40
3.4 JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	40
3.5 JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	42
3.6 NOTY UZUPEŁNIAJĄCE.....	44
3.6.1 Nota 1 Środki trwałe	44
3.6.2 Nota 2 Długoterminowe aktywa finansowe.....	45
3.6.3 Nota 3 Udzielone pożyczki	46

3.6.4	<i>Nota 4 Należności i rozliczenia międzyokresowe</i>	46
3.6.5	<i>Nota 5 Zapasy</i>	48
3.6.6	<i>Nota 6 Kapitał własny</i>	49
3.6.7	<i>Nota 7 Rezerwy</i>	51
3.6.8	<i>Nota 8 Kredyty i pożyczki</i>	51
3.6.9	<i>Nota 9 Pozostałe zobowiązania finansowe</i>	52
3.6.10	<i>Nota 10 Zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe</i>	52
3.6.11	<i>Nota 11 Przychody finansowe</i>	53
3.6.12	<i>Nota 12 Niepewność kontynuacji działalności</i>	53
3.6.13	<i>Nota 13 Transakcje z podmiotami powiązanymi</i>	53
3.6.14	<i>Nota 14 Informacje dotyczące segmentów działalności</i>	54
3.6.15	<i>Nota 15 Należności i zobowiązania warunkowe</i>	56
3.6.16	<i>Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym</i>	56
3.6.17	<i>Informacje o wysokości niespłaconych zaliczek, kredytów, pożyczek, gwarancji, poręczeń osobom Kluczowej Kadry Zarządzającej</i>	56
3.6.18	<i>Polityka dywidend</i>	56
3.6.19	<i>Postępowania sądowe i arbitrażowe</i>	57
3.6.20	<i>Znaczące zmiany w sytuacji finansowej, ekonomicznej Spółki</i>	57
3.6.21	<i>Zatwierdzenie do publikacji</i>	57

1. Wprowadzenie

1.1 Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

1.1.1 Informacje ogólne o Emitencie:

Nazwa i siedziba:

ES-SYSTEM SPÓŁKA AKCYJNA

Adres siedziby

30-701 Kraków, ul. Przemysłowa 2

Główny telefon

+48 12 656-36-33

Numer telefaksu

+48 12 656-36-49

Adres poczty elektronicznej

essystem@essystem.pl

Strona internetowa

www.essystem.pl

Wskazanie sądu rejestrowego i numeru rejestru:

Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000113760

Przedmiot działalności:

Podstawowy zakres działalności Grupy Kapitałowej według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) odpowiada symbolom 4690 Z (do 31.12.2009 r 51.90 Z) Pozostała sprzedaż hurtowa oraz 2740 Z (do 31.12.2009 r 31.50 Z) Produkcja sprzętu i lamp elektrycznych

Czas trwania Emitenta oraz spółek z Grupy Kapitałowej ES-SYSTEM:

Nieoznaczony

Skład osobowy Zarządu Emitenta:

Prezes Zarządu	- Rafał Gawrylak
Wiceprezes Zarządu	- Waldemar Pilch

Skład osobowy Rady Nadzorczej Emitenta do ZWZ z dnia 17 maja 2018 r.:

Przewodnicząca Rady Nadzorczej	- Bożena Ciupińska
Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	- Bogusław Pilszczek
Sekretarz Rady Nadzorczej	- Radosław Wojciechowski
Członek Rady Nadzorczej	- Arkadiusz Chojnacki
Członek Rady Nadzorczej	- Jacek Wysocki
Członek Rady Nadzorczej	- Leszek Ciupiński
Członek Rady Nadzorczej	- Paweł Jaguś

Skład osobowy Rady Nadzorczej Emitenta po ZWZ z dnia 17 maja 2018 r.:

Przewodnicząca Rady Nadzorczej	- Bożena Ciupińska
Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	- Bogusław Pilszczek
Sekretarz Rady Nadzorczej	- Radosław Wojciechowski
Członek Rady Nadzorczej	- Arkadiusz Chojnacki
Członek Rady Nadzorczej	- Jacek Wysocki
Członek Rady Nadzorczej	- Michał Gargul
Członek Rady Nadzorczej	- Paweł Jaguś

1.1.1.1 Informacje o grupie kapitałowej

Na dzień 30.09.2018 i 31.12.2017 r., jednostka dominująca objęta konsolidacją następujące jednostki zależne:

ES-SYSTEM Wilkasy Spółka z o.o.
ES-SYSTEM NT Spółka z o.o.
ES-SYSTEM Projekty Spółka z o.o.
ES-SYSTEM Lighting UK Ltd.

Na dzień 30.09.2017 r., jednostka dominująca objęła konsolidacją następujące jednostki zależne:

ES-SYSTEM Wilkasy Spółka z o.o.
ES-SYSTEM NT Spółka z o.o.
ES-SYSTEM Lighting UK Ltd.

Spółka ES-SYSTEM Scandinavia AB, pozostawała pod kontrolą ES-SYSTEM S.A. do dnia 26 grudnia 2016 roku z uwagi na własność 75% udziałów spółki.

Na skutek sprzedaży udziałów w dniu 26 grudnia 2016 roku, spółka na dzień 30 września 2018 roku pozostaje powiązana wyłącznie osobowo poprzez współwłaściciela spółki pana Christofera Ericsona, którego wiążą relacje rodzinne ze znaczącym akcjonariuszem Emitenta panem Bogusławem Pilszczkiem.

Spółka nie podlega konsolidacji z uwagi na brak sprawowania nad nią kontroli.

ES-SYSTEM RE Spółka z o.o. nie posiada powiązań kapitałowych z Grupą ES-SYSTEM.

Spółka powiązana osobowo poprzez współwłaścicielki ES-SYSTEM RE Spółka z o.o. oraz znaczących akcjonariuszy Emitenta: panią Bożenę Ciupińską oraz panią Martę Pilszczek.

Spółka nie podlega konsolidacji z uwagi na brak sprawowania nad nią kontroli.

Informacje dotyczące pozostałych spółek powiązanych zgodnie z MSSF 24, nad którymi Emitent nie sprawuje kontroli tj. Bowen Investments S.a.r.l., Augusta Investment Sp. z o.o., Wysocki Spółka jawna (do 1.08.2018 Hedland Sp. z o.o.) zawarto w Nocie nr 5.

1.1.1.2 Zmiany w składzie grupy kapitałowej

11 kwietnia 2017 r., w Companies House (The Registrar of Companies for England and Wales) została zarejestrowana nowoutworzona spółka zależna ES-SYSTEM Lighting UK Ltd. Wartość kapitału założycielskiego należącego w 100% do Emitenta wynosi 50 000 GBP.

21 września 2017 roku, w XI Wydziale Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, została zarejestrowana nowoutworzona spółka zależna ES-SYSTEM Projekty Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Na dzień 15 września 2017 roku wartość opłaconego kapitału zakładowego należącego w 100% do Emitenta wynosiła 300 000 złotych.

28 grudnia 2017 roku podjęto uchwałę o podwyższeniu kapitału spółki ES-SYSTEM Projekty Sp. z o.o. do kwoty 500 000 zł. Objęcie nowoutworzonych 200 udziałów zostało opłacone w dniu 28 grudnia 2017 roku.

Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 9 stycznia 2018 roku.

1.1.2 Podstawowe informacje o jednostkach zależnych

Nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	ES-SYSTEM Wilkasy Spółka z o.o.
Siedziba	Wilkasy, ul. Olsztyńska 2 Spółka wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Olsztynie VIII Wydział Gospodarczy, pod numerem 0000015579
Sąd rejestrowy	
Przedmiot działalności	Produkcja opraw oświetleniowych
Charakter dominacji	Spółka zależna
Zastosowana metoda konsolidacji	Metoda pełna
Data objęcia kontroli	27.09.1999 r.
Procent posiadanego kapitału zakładowego	100%
Udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	100%

Nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	ES-SYSTEM NT Spółka z o.o.
Siedziba	Kraków, ul. Przemysłowa 2

Sąd rejestrowy	Spółka wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Krakowie XI Wydział Gospodarczy, pod numerem 000333960
Przedmiot działalności	Produkcja sprzętu oświetleniowego i elektroniki
Charakter dominacji	Spółka zależna
Zastosowana metoda konsolidacji	Metoda pełna
Data objęcia kontroli	03.07.2009 r.
Procent posiadanego kapitału zakładowego	100%
Udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	100%

Nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	ES-SYSTEM Lighting UK Ltd
Siedziba	Harrow, 46 Station Road Harrow North, Wielka Brytania
Sąd rejestrowy	Companies House, The Registrar of Companies for England and Wales C.N.10719674
Przedmiot działalności	Sprzedaż sprzętu oświetleniowego
Charakter dominacji	Spółka zależna
Zastosowana metoda konsolidacji	Metoda pełna
Data objęcia kontroli	11.04.2017 r.
Procent posiadanego kapitału zakładowego	100%

Nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	ES-SYSTEM Projekty Spółka z o.o.
Siedziba	Kraków, ul. Przemysłowa 2

Sąd rejestrowy	Spółka wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Krakowie XI Wydział Gospodarczy, pod numerem 0000695931
Przedmiot działalności	Sprzedaż w zakresie specjalistycznego projektowania
Charakter dominacji	Spółka zależna
Zastosowana metoda konsolidacji	Metoda pełna
Data objęcia kontroli	15.09.2017 r.
Procent posiadanego kapitału zakładowego	100%
Udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	100%

1.1.3 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ES-SYSTEM za okres od 01.01. do 30.09.2018 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej w tym również zgodnie z MSR nr 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń wykonawczych Komisji Europejskiej.

Niniejsze Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe obejmujące okres 9 miesięcy zakończonych 30 września 2018 roku, nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze zbadanym Rocznym Skonsolidowanym Sprawozdaniem Grupy Kapitałowej ES-SYSTEM SA za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku.

Zmiany zastosowanych zasad rachunkowości

Poniższe zmiany do MSSF zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym zgodnie z datą ich wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane informacje finansowe i nie miały zastosowania do zawieranych transakcji:

- MSSF 15 Przychody z umów z klientami - obowiązujący dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie. Standard ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które zgodnie z oczekiwaniami jednostki przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi. Zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w taki sposób aby odzwierciedlić transfer towarów lub usług na rzecz klienta w takiej kwocie, która odzwierciedla wysokość wynagrodzenia, które spodziewa się otrzymać w zamian za towary i usług.

W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że większość umów z klientami zawiera tylko jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia - sprzedaż towaru. Przychody ze sprzedaży towarów i produktów aktualnie są rozpoznawane zgodnie z MSR 18 tj. w momencie przekazania nabywcy istotnych ryzyk i korzyści związanych z ich posiadaniem. Najczęściej moment ten określa się na podstawie raportu spedytora, który ujawnia moment dostawy na wskazane przez zamawiającego miejsce dostawy.

Niektóre umowy z klientami zawierają zmienne wynagrodzenia w związku z premiami za wyniki w okresie. Ostateczne rozliczenie wartości tego typu transakcji ma charakter krótkoterminowy, zwykle zamykający się w okresie jednego kwartału

W przypadku przedłużenia gwarancji, kwota gwarancji stanowi odrębny element wynagrodzenia, a przychód ze sprzedaży odzwierciedla moment nabycia prawa do przedłużonej gwarancji.

Część umów z klientami, którym nie został przyznany kredyt kupiecki, realizowana jest w oparciu o zaliczki na dostawę towarów. Zaliczki mają charakter krótkoterminowy i są ujmowane w Nocie Nr 8 w pozycji „Przedpłaty”.

Zastosowanie MSSF 15 po raz pierwszy, nie spowodowało żadnych korekt i pozostaje bez wpływu na wynik 2017 roku.

- MSSF 9 Instrumenty finansowe - został opublikowany przez RMSR w dniu 24 lipca 2014 roku, obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie. MSSF 9 wprowadza podejście do klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych odzwierciedlające model biznesowy, w którym są zarządzane oraz charakterystykę przepływów pieniężnych. W ramach MSSF 9 został wprowadzony nowy model oceny utraty wartości, który wymaga bardziej terminowego ujmowania oczekiwanych strat kredytowych. Nowy model wymusza także wprowadzenie jednolitych zasad podejścia do oceny utraty wartości stosowanych do wszystkich instrumentów finansowych.

Nowy standard wymaga, aby jednostki ujmowały oczekiwane straty kredytowe w momencie kiedy instrumenty finansowe są ujmowane po raz pierwszy oraz ujmowały wszelkie oczekiwane straty z całego okresu życia instrumentów w szybszy niż dotychczas sposób.

Grupa dokonała analizy wpływu MSSF 9 na sprawozdanie finansowe i, z uwagi na ograniczony zakres zmian, przyjęła częściowo retrospektywne podejście do przejścia na nowy standard. Z uwagi na fakt, że czynnik ryzyka utraty wartości był już uwzględniany w dotychczasowym modelu naliczania utraty wartości należności handlowych oraz ograniczony i krótszy niż 12 miesięcy okres ich zapadalności, Grupa Kapitałowa nie odnotowała z tego tytułu wpływu na wynik finansowy.

Ponadto nowy MSSF 9 wprowadza nowy model rachunkowości zabezpieczeń, wymagający rozbudowanych ujawnień w zakresie zarządzania ryzykiem, jednak z uwagi na to, że Grupa Kapitałowa nie stosuje żadnych instrumentów zabezpieczających, w związku z czym zastosowanie MSSF 9 w tym zakresie również pozostaje bez wpływu na wynik finansowy.

- Zmiany do MSSF 4 Zastosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe wraz z MSSF 4, Umowy ubezpieczeniowe - zostały opublikowane w dniu 12 września 2016 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku.
- Zmiany do MSSF 2 Płatności w formie akcji własnych - zostały opublikowane w dniu 20 czerwca 2016 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie.
- Zmiany do MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne - zostały opublikowane w dniu 8 grudnia 2016 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku.

- Zmiany do różnych standardów, roczne poprawki do MSSF (cykl 2014-2016) – zostały opublikowane przez RMSR w dniu 8 grudnia 2016 roku.

Nowe standardy i interpretacje nie zastosowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

Grupa Kapitałowa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

Na podstawie przeprowadzonych analiz (których wyniki zaprezentowano poniżej przy wybranych zmianach do MSSF) Zarząd Emitenta szacuje, iż zmiany nie powinny mieć istotnego wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe Spółki za wyjątkiem wprowadzenia nowego MSSF 16.

- MSSF 16 Umowy leasingu opublikowane przez RMSR w dniu 13 stycznia 2016 roku, obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie.
MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazowy składnik aktywów ma niską wartość. MSSF 16 wskazuje, że leasingobiorca ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Prawo do użytkowania składnika aktywów jest traktowane podobnie jak inne aktywa niefinansowe i odpowiednio amortyzowane. Zobowiązania z tytułu leasingu wycenia się początkowo w wartości bieżącej opłat leasingowych płatnych w okresie leasingu, zdyskontowanej o stopę zawartą w leasingu.
Grupa zamierza wprowadzić nowy standard od dnia 1 stycznia 2019 roku, stosując uproszczone podejście retrospektywne. Analiza wpływu zastosowania niniejszego standardu zamieszczona została w Rocznym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym za 2017 rok w pozycji 1.1.2.
- MSSF 17 Umowy ubezpieczenia opublikowane przez RMSR w dniu 18 maja 2017 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie.
Zmiana standardu nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ze względu na to, że nie prowadzi działalności ubezpieczeniowej.
- Zmiany do MSSF 9 Cechy przedpłaty z ujemnym wynagrodzeniem (zmiany do MSSF 9) w celu rozwiania obaw dotyczących sposobu, w jaki MSSF 9 "Instrumenty finansowe" klasyfikuje poszczególne podlegające spłacie aktywa finansowe - zostały opublikowane w dniu 12 października 2017 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie.
- Zmiany do MSSF 3 „Połączenia biznesowe”, RMSR wprowadziła „Definicję działalności”, mającą na celu rozwiązanie trudności, które powstają, gdy jednostka ustala, czy nabyła przedsiębiorstwo, czy grupę aktywów – zmiany zostały opublikowane w dniu 22 października 2018 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie.
- Zmiany do MSSF 28 „Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” w celu wyjaśnienia, że jednostka stosuje MSSF 9 "Instrumenty finansowe" do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, które stanowią część inwestycji netto w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, ale w przypadku których metoda praw własności nie jest stosowana zostały opublikowane w dniu 12 października 2017 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie.
Inicjatywa dotycząca zmiany definicji materiału, zaktualizowana definicja zmienia MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych, błędy”. Zmiany doprecyzowują definicję materiału i sposób jego stosowania, uwzględniając w wytycznych dotyczących definicji, które do tej pory znajdowały się w innych normach MSSF. Zmiany zostały opublikowane w dniu 31 października 2018 roku i obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie.
- Interpretacje 23 KIMSF „Niepewność w zakresie metod naprawy podatku dochodowego” zostały opublikowane w dniu 7 czerwca 2017 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku.
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” opublikowane 7 lutego 2018 r, obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku.
- Zmiany do Założeń Konceptyjnych w MSSF opublikowane 29 marca 2018 r, obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku.

- Zmiany do różnych standardów, roczne poprawki do MSSF (cykl 2015-2017) – zostały opublikowane przez RMSR w dniu 12 grudnia 2017 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku.

Prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 roku z podaniem danych porównywalnych za okres od 1 stycznia do 30 września 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Rokiem obrotowym jednostki dominującej i jednostek zależnych jest rok kalendarzowy.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zaprezentowane przy założeniu kontynuacji działalności Grupy Kapitałowej w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenia kontynuacji działalności gospodarczej.

Dane zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazane zostały w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach podane zostały z większą dokładnością. Walutą funkcjonalną jak i sprawozdawczą jest złoty polski (PLN).

1.1.4 Wybrane dane finansowe przeliczone na euro

Przyjęto średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro w okresach objętych sprawozdaniem finansowym w celu uzyskania porównywalnych danych finansowych – kursy ustalane przez Narodowy Bank Polski.

Ogłoszone przez Narodowy Bank Polski średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro wyniosły w okresach objętych skonsolidowanymi informacjami finansowymi:

Rok obrotowy	Średni kurs w okresie od 1 stycznia do 30 września*	Minimalny kurs w okresie od 1 stycznia do 30 września	Maksymalny kurs w okresie od 1 stycznia do 30 września	Kurs na ostatni dzień okresu**
2017	4,2566	4,1737	4,3308	4,1709
2018	4,2535	4,1488	4,3616	4,2714

*) Średnia kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie

**) za rok 2018 kurs na dzień 30 września 2018 r., za rok 2017 kurs na dzień 31.12.2017 r.

Podstawowe pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej, sprawozdania z rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych prezentowanych skonsolidowanych informacji finansowych, przeliczone na euro.

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczono według kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski dla euro, obowiązujących na ostatni dzień okresu:

Kurs na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosił: 1 EURO = 4,1709 PLN

Kurs na dzień 30 września 2018 roku wynosił: 1 EURO = 4,2714 PLN

Poszczególne pozycje sprawozdania z dochodów całkowitych oraz sprawozdania z przepływów środków pieniężnych przeliczono według kursów stanowiących średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski dla euro obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie sprawozdawczym.

Kurs średni na koniec trzeciego kwartału 2017 roku, obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca, wynosi: 1 EURO = 4,2566 PLN

Kurs średni na koniec trzeciego kwartału 2018 roku, obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca, wynosi: 1 EURO = 4,2535 PLN

Wybrane dane finansowe

Skonsolidowane wybrane dane finansowe	w tys. PLN		w tys. EUR	
	Za okres od	Za okres od	Za okres od	Za okres od
	01.01.2018 -	01.01.2017 -	01.01.2018 -	01.01.2017 -
	30.09.2018***	30.09.2017***	30.09.2018***	30.09.2017***
Rachunek zysków i strat*				
Przychody netto ze sprzedaży	142 469	135 984	33 495	31 947
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	6 980	4 595	1 641	1 080
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	7 142	4 563	1 679	1 072
Zysk (strata) netto okresu	6 424	4 780	1 510	1 123
Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom podmiotu dominującego	6 424	4 780	1 510	1 123
Zysk (strata) na akcję (PLN/EUR)	0,15	0,11	0,04	0,03
Rozwodniony zysk (strata) na akcję (PLN/EUR)	0,15	0,11	0,04	0,03
Rachunek przepływów pieniężnych*				
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 107	6 328	260	1 487
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	1 458	-2 299	343	-540
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-15 756	-329	-3 704	-77
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	-13 191	3 700	-3 101	869
Bilans**				
Aktywa	172 555	188 741	40 398	45 252
Zobowiązania długoterminowe	7 663	7 713	1 794	1 849
Zobowiązania krótkoterminowe	25 413	32 972	5 950	7 905
Kapitał własny	139 479	148 056	32 654	35 497
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	139 479	148 056	32 654	35 497

*) średnia kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie

**) za rok 2018 kurs na dzień 30.09.2018 r., za rok 2017 kurs na dzień 31.12.2017 r.

***)- dla pozycji aktywów i pasywów za rok 2018 dane źródłowe w PLN i EUR podano na dzień 30.09.2018 r., a za rok 2017 na dzień 31.12.2017 r.
- dla pozycji rachunku zysków i strat oraz przepływów pieniężnych za rok 2018 dane źródłowe w PLN i EUR podano na dzień 30.09.2018 r., a za rok 2017 na dzień 30.09.2017 r.

Jednostkowe wybrane dane finansowe	w tys. PLN		w tys. EUR	
	Za okres od	Za okres od	Za okres od	Za okres od
	01.01.2018 -	01.01.2017 -	01.01.2018 -	01.01.2017 -
	30.09.2018***	30.09.2017***	30.09.2018***	30.09.2017***
Rachunek zysków i strat*				
Przychody netto ze sprzedaży	141 977	135 867	33 379	31 919
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	645	188	152	44
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	6 986	142	1 642	33
Zysk (strata) netto okresu	6 665	147	1 567	35
Zysk (strata) na akcję (PLN/EUR)	0,16	0,00	0,04	0,00
Rozwodniony zysk (strata) na akcję (PLN/EUR)	0,15	0,00	0,04	0,00
Rachunek przepływów pieniężnych*				
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	-3 732	5 034	-877	1 183
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	4 764	-1 315	1 120	-309
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-15 732	-329	-3 699	-77
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	-14 700	3 390	-3 456	796
Bilans**				
Aktywa	163 245	173 598	38 218	41 621
Zobowiązania długoterminowe	1 920	1 496	450	359
Zobowiązania krótkoterminowe	41 309	43 749	9 671	10 489
Kapitał własny	120 016	128 353	28 098	30 773

Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	120 016	128 353	28 098	30 773

*) Średnia kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie

**) za rok 2018 kurs na dzień 30.09.2018 r., za rok 2017 kurs na dzień 31.12.2017 r.

***)- dla pozycji aktywów i pasywów za rok 2018 dane źródłowe w PLN i EUR podano na dzień 30.09.2018 r., a za rok 2017 na dzień 31.12.2017 r.

- dla pozycji rachunku zysków i strat oraz przepływów pieniężnych za rok 2018 dane źródłowe w PLN i EUR podano na dzień 30.09.2018 r., a za rok 2017 na dzień 30.09.2017 r.

1.2 Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z zasadą kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

1.2.1 Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Emitenta oraz sprawozdania finansowe jego jednostek zależnych.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie Emitenta, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości.

Za jednostki zależne w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy ES-SYSTEM uznaje się te jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną w celu uzyskania korzyści z ich działalności. Wiąże się to z posiadaniem większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących tych jednostek. Przy dokonywaniu oceny czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie oraz wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Zaprzestaje się konsolidacji jednostek zależnych z dniem ustania kontroli.

1.2.2 Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność, tj. w walucie funkcjonalnej. Walutą funkcjonalną i walutą prezentacji jednostki dominującej stanowi polski złoty. Skonsolidowane informacje finansowe prezentowane są w tysiącach złotych.

b) Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Na każdy dzień bilansowy:

- wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia, tj. średniego NBP;
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji, oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat.

1.2.3 Rzeczowe aktywa trwałe

Za rzeczowe aktywa trwałe uznaje się środki trwałe:

- które są utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystywania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres
- w stosunku do których istnieje prawdopodobieństwo, iż jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym, oraz
- których wartość można określić w sposób wiarygodny

Do rzeczowych aktywów trwałych zaliczane są m.in.:

- nieruchomości tj. grunty własne, budynki, obiekty inżynierii wodnej i lądowej
- maszyny, urządzenia, środki transportu i inne ruchome środki trwałe
- ulepszenia w obcych środkach trwałych
- środki trwałe w budowie

Za rzeczowe aktywa trwałe uznaje się specjalistyczne części zamienne oraz sprzęt serwisujący o istotnej wartości początkowej i okresie użytkowania powyżej 1 roku. Pozostałe części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem wykazuje się jako zapasy i ujmuje w rachunku zysków i strat w momencie ich wykorzystania.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia. Cena nabycia rzeczowych aktywów trwałych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Cenę nabycia/koszt wytworzenia powiększają koszty finansowania zewnętrznego zaciągniętego na sfinansowanie nabycia lub wytworzenie środka trwałego.

Na dzień bilansowy rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości.

Odpisy amortyzacyjne środków trwałych dokonywane są metodą liniową przez przewidywany okres użytkowania danego środka trwałego.

Przyjęto okresy użytkowania środków trwałych w następujących przedziałach:

- Budynki oraz obiekty inżynierii wodnej i lądowej: 10-51 lat
- Maszyny i urządzenia: 1,5-38 lat
- Środki transportu: 4-19 lat
- Inne - okres użytkowania ustalany jest indywidualnie dla poszczególnych składników środków trwałych

Powyższe okresy użytkowania dotyczą nowych środków trwałych. Jeżeli do użytkowania jest wprowadzony używany środek trwały, wówczas stawki amortyzacji ustalane są indywidualnie, odpowiednio do przewidywanego okresu użytkowania danego środka trwałego. Indywidualny okres użytkowania stosowany jest również dla amortyzacji specjalistycznych maszyn i urządzeń.

Podstawą naliczania odpisów amortyzacyjnych jest wartość początkowa.

W użytkowanych w Grupie Kapitałowej środkach trwałych występują części składowe (części zamienne i sprzęt serwisujący) środków trwałych (komponentów), których okres użytkowania różni się od okresu użytkowania całego środka trwałego.

Amortyzację rozpoczyna się gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej.

Metoda amortyzacji, stawka amortyzacyjna oraz wartość końcowa podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy. Wszelkie wynikające z przeprowadzonej weryfikacji zmiany ujmuje się jak zmianę szacunków.

Odpisów z tytułu utraty wartości dokonuje się do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa danego środka trwałego (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego on należy) jest wyższa od jego oszacowanej wartości odzyskiwalnej. Test na utratę wartości przeprowadza się i ujmuje ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości zgodnie z zasadami określonymi w punkcie „Utrata wartości”.

Środek trwały usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty lub gdy nie oczekuje się wpływu dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia. Zyski lub straty na usunięciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych ustala się jako różnicę pomiędzy przychodami netto ze zbycia (jeżeli występują) i wartością bilansową tych środków trwałych i ujmuje w rachunku zysków i strat.

1.2.4 Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się:

- nieruchomości stanowiące inwestycje trwałe, które Spółka traktuje jako źródło przychodów z przyrostu ich wartości lub czynszów, względnie obie te korzyści razem

Wycena początkowa:

- a) z zakupu - według cen nabycia lub koszt wytworzenia

Wycena na dzień bilansowy:

- b) nieruchomości inwestycyjne - według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe) oraz odpisy z tytułu utraty wartości

Nieruchomość inwestycyjna zostaje usunięta z bilansu w momencie jej zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści wynikających z jej zbycia.

1.2.5 Leasing

Umowa leasingu, w ramach której znacząca część ryzyka i pożytków z tytułu własności pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego), stanowi leasing operacyjny.

Leasing klasyfikowany jest jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z użytkowania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę.

Opłaty leasingowe uiszczane w ramach leasingu operacyjnego rozliczane są w koszty metodą liniową przez okres leasingu.

Opłaty z tytułu leasingu finansowego rozliczane są w czasie metodą zamortyzowanego kosztu.

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego traktowane są jak aktywa Grupy i wyceniane w wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w bilansie w pozycji pozostałych zobowiązań finansowych w wysokości sumy niespłaconego kapitału.

1.2.6 Aktywa finansowe

W bilansie skonsolidowanym aktywa finansowe obejmują:

- udziały w jednostkach pozostałych

Udziały w jednostkach pozostałych zalicza się do aktywów trwałych, o ile Grupa Kapitałowa nie zamierza zbyć ich w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Udziały w jednostkach pozostałych wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie wartości godziwej tych aktywów, wówczas ich wyceny dokonuje się w cenie nabycia.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to nie zakwalifikowane do pożyczek udzielonych i należności własnych aktywa finansowe.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się nie później niż na koniec okresu sprawozdawczego według wartości godziwej.

Aktywa finansowe testuje się na utratę wartości zgodnie z zasadami określonymi w punkcie „Utrata wartości”.

1.2.7 Zapasy

Do zapasów Grupa Kapitałowa zalicza:

- materiały
- półprodukty i produkcję w toku
- wyroby gotowe
- towary

Przychód składników zapasów wyceniany jest według następujących zasad:

- materiały i towary - według cen zakupu
- wyroby gotowe, półprodukty i produkcja w toku - według kosztu wytworzenia

Przyjęto zasadę ustalania wartości rozchodu zapasów metodą „pierwsze przyszło - pierwsze wyszło”.

Na dzień bilansowy zapasy wyceniane są według przyjętych wyżej zasad, jednakże na poziomie nie wyższym od wartości netto możliwej do uzyskania. Wartość netto możliwa do uzyskania to szacowana cena sprzedaży dokonywanej w normalnym toku działalności, pomniejszona o szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Wycena do cen sprzedaży dotyczy wyrobów gotowych, towarów i materiałów przeznaczonych do sprzedaży. W sytuacji gdy materiały przeznaczone są do produkcji, wyceny do cen sprzedaży dokonuje się tylko wtedy gdy cena sprzedaży produktu finalnego nie pokrywa kosztów produkcji.

Bilansowa wycena produktów gotowych i produkcji w toku odbywa się na poziomie rzeczywistego kosztu wytworzenia z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny.

Produkcję w toku w zakresie świadczonych usług budowlano-montażowych wycenia się wg wydanych materiałów oraz według wartości pozostałych kosztów (usług, delegacji) oraz poniesionych nakładów na podstawie dokumentów źródłowych. Z uwagi na brak możliwości wiarygodnego oszacowania stopnia zaawansowania robót, Grupa nie stosuje zasad wyceny przewidzianych dla kontraktów długoterminowych.

1.2.8 Należności i rozliczenia międzyokresowe

Należności z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo według wartości godziwej. Po początkowym ujęciu należności te wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Odpisu z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że jednostka nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot z uwzględnieniem stopnia ryzyka, jakie wiąże się z daną należnością. Odpis tworzy się w ciężar kosztów w rachunku zysków i strat.

Wszelkie przekazane zaliczki takie jak: na poczet przyszłych dostaw towarów i usług, na środki trwałe w budowie, na objęcie udziałów i akcji, na nabycie wartości niematerialnych i inne ujmuje się w pozostałych należnościach.

Zasady wyceny innych należności stanowiących aktywa finansowe zostały przedstawione w punkcie „Aktywa finansowe”.

Należności nie stanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Z punktu widzenia terminu wymagalności należności kwalifikowane są jako długoterminowe lub krótkoterminowe. Rozliczenia międzyokresowe są najczęściej rozliczeniami związanymi z poniesionymi kosztami dotyczącymi okresów przyszłych.

1.2.9 Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe są klasyfikowane przez Grupę jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w wyniku transakcji sprzedaży, a nie przez dalsze użytkowanie. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy składnik aktywów jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży, z zachowaniem normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków sprzedaży, a wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wyceniane są w niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszt zbycia. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży nie podlegają amortyzacji.

1.2.10 Kapitał własny

Kapitał własny Grupy Kapitałowej stanowią:

- a) kapitał akcyjny jednostki dominującej
- b) pozostałe kapitały, na które składają się kapitały rezerwowe i zapasowe
 - na kapitał rezerwowy odnosi się skutki wyceny rezerw na przyszłe świadczenia pracownicze, które podlegają wycenie zgodnie z MSR19. Zgodnie z tym standardem wycenie podlegają otrzymane zyski i straty aktuarialne, które zwiększają lub zmniejszają wartość kapitału rezerwowego
- c) zyski zatrzymane, na które składają się:
 - niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych (skumulowane zyski/ straty z lat ubiegłych)
 - wynik finansowy bieżącego okresu obrotowego

Instrumenty kapitałowe wyemitowane przez jednostkę dominującą ujmowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o bezpośrednie koszty emisji.

1.2.11 Zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek jednostek Grupy Kapitałowej, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wypływ z jednostki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Zobowiązania ujmuje się w kwocie wymagającej zapłaty to znaczy z uwzględnieniem niezapłaconych na dzień bilansowy odsetek.

Do zobowiązań Grupa Kapitałowa zalicza:

- zobowiązania z tytułu dostaw i usług
- zobowiązania z tytułu ceł, podatków, ubezpieczeń i innych tytułów publicznoprawnych
- zobowiązania z tytułu wynagrodzeń
- pozostałe zobowiązania

1.2.12 Rezerwy

Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy na spółkach Grupy Kapitałowej ciąży istniejący obowiązek prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku. Rezerwy wycenia się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza oraz ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

Zgodnie z wymogami MSR1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” rezerwy w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentowane są odpowiednio jako krótko- i długoterminowe.

Rezerwy tworzy się w szczególności w odniesieniu do następujących tytułów:

- świadczenia pracownicze i podobne (w tym: odprawy emerytalno-rentowe, pośmiertne, niewykorzystane urlopy, premie)
- udzielone gwarancje i poręczenia
- niezafakturowane koszty

Rezerwy na zobowiązania z tytułu przysługujących odbiorcom umownych rabatów po transakcyjnych odnosi się bezpośrednio na wynik ze sprzedaży.

Spółki Grupy Kapitałowej prowadzą programy świadczeń emerytalnych oraz innych długoterminowych świadczeń pracowniczych. Programy określonych świadczeń to program wypłat odpraw emerytalno-rentowych. Inne długoterminowe świadczenia pracownicze obejmują nagrody jubileuszowe.

W ramach programów świadczeń pracownicy nabywają uprawnienia do następujących świadczeń:

- Odprawy emerytalno-rentowe:
przysługują pracownikom spełniającym warunki uprawniające do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, których stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę lub rentę. Na przyszłe wypłaty odpraw emerytalno-rentowych tworzy się rezerwę w ciężar kosztów operacyjnych. Wysokość rezerwy aktualizowana jest na dzień bilansowy.

Zobowiązanie bilansowe z tytułu programów określonych świadczeń oraz innych długoterminowych świadczeń pracowniczych równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na dzień bilansowy z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych oraz kosztów przeszłego zatrudnienia. Wysokość zobowiązań z tytułu określonych świadczeń wyliczają corocznie niezależni aktuariusze metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe i niewykorzystane urlopy uaktualniane są raz w roku na koniec roku obrotowego.

1.2.13 Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy spółki Grupy Kapitałowej dokonują przeglądu wartości bilansowej składników majątku w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. Wartość odzyskiwalna ustalona jest jako kwota wyższa z dwóch wartości, a mianowicie: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, która odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne, jeśli występuje, dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości bilansowej netto składnika aktywów, wartość bilansowa jest pomniejszona do wartości odzyskiwalnej. Strata z tego tytułu jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym nastąpiła utrata wartości.

W sytuacji odwrócenia utraty wartości, wartość netto składnika aktywów zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów, jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich okresach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest jako korekta kosztów okresu, w którym ustały przesłanki powodujące utratę wartości.

1.2.14 Przychody

Przychody ze sprzedaży ujmuje się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i opusty. Przychody ujmuje się w następujący sposób:

- a) Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych, towarów i materiałów ujmuje się wtedy, gdy:
 - jednostka przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów, wyrobów gotowych i materiałów
 - jednostka przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi towarami, wyrobami gotowymi i materiałami w stopniu, w jakim funkcję taką realizuje się wobec zapasów, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli
 - kwotę przychodów można wycenić wiarygodnie
 - istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji
 - koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione przez jednostkę w związku z transakcją, można wycenić w sposób wiarygodny
- b) Przychody ze sprzedaży usług ujmuje się wtedy, gdy:
 - kwotę przychodów można wycenić w sposób wiarygodny
 - istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka gospodarcza uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji
 - stopień realizacji transakcji na dzień bilansowy może być określony w wiarygodny sposób
 - koszty poniesione w związku z transakcją oraz koszty zakończenia transakcji mogą być wycenione w wiarygodny sposób
- c) Przychody z tytułu odsetek
Przychody z tytułu odsetek ujmuje się według zasady memoriałowej metodą efektywnej stopy procentowej.

1.2.15 Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Działalność Grupy Kapitałowej grupuje się według kryterium branżowego, tj. dającego się wyodrębnić obszaru działalności Spółki, w ramach którego następuje dostarczanie produktów lub świadczenie usług, który podlega ryzyku i charakteryzuje się poziomem zwrotu z poniesionych nakładów inwestycyjnych różnym od tych, które są właściwe dla innych segmentów branżowych.

Działalność Grupy Kapitałowej grupuje się według jednolitego kryterium branżowego odpowiadającego produkcji i sprzedaży sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych.

Szczegółowe informacje na temat sprzedaży zawarto w nocie „Segmenty operacyjne”.

Działalność Grupy Kapitałowej koncentruje się głównie na obszarze Unii Europejskiej i krajów stowarzyszonych. Na koniec trzeciego kwartału 2018 roku eksport poza Euroregion stanowił około 4% udziału w sprzedaży.

Grupa Kapitałowa prowadzi analizę sprzedaży z podziałem na główne kontynenty. Na podstawie dostępnych analiz, wyodrębnienie aktywów oraz przepływów operacyjnych, inwestycyjnych i finansowych, związanych z poszczególnymi obszarami sprzedaży, nie jest możliwe. Szczegółowe informacje na temat sprzedaży zawarto w nocie „Informacje dotyczące obszarów geograficznych”.

1.2.16 Polityka Zarządzania Ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem zawiera procesy identyfikacji, pomiaru i określania sposobu postępowania z nim, obejmując następujące jego rodzaje:

- ryzyko rynkowe (zmian cen towarów, kursów walutowych oraz stóp procentowych)
- ryzyko płynności
- ryzyko kredytowe wraz z ryzykiem inwestycyjnym
- ryzyko operacyjne

Odpowiednia polityka, struktura organizacyjna i procedury wspierają proces, u podstaw którego leżą działania związane z zarządzaniem ryzykiem.

Podstawowym ryzykiem, na które narażona jest Grupa Kapitałowa jest ryzyko rynkowe. Obejmuje ono:

- ryzyko zmian cen towarów
- ryzyko zmian kursów walutowych
- ryzyko zmian stóp procentowych

1.2.16.1 Ryzyko zmian cen towarów

Produkcja Grupy Kapitałowej jest uzależniona od cen surowców i komponentów pochodzących z kraju jak i z importu. Podstawowa grupa surowców i materiałów to blachy stalowe, aluminium i tworzywa sztuczne. Ich ceny kształtowane są tendencjami na rynkach światowych i mają wpływ na poziomy kosztów produkcji w całej branży. Generalnie w ostatnich latach obserwuje się powolne wzrosty cen tych surowców. Podstawowe komponenty to podzespoły elektroniczne, których dynamiczny rozwój i konkurencja powodują systematyczny trend spadkowy ich cen.

W efekcie można ocenić, że wpływ cen surowców i materiałów oraz komponentów na koszty produkcji grupy jest istotny, ale w ostatnich latach nie następowały gwałtowne ich zmiany, a te które następowały dotyczyły całego rynku i w efekcie przekładały się na zmiany cen produktów rynkowych w niewielkim stopniu.

1.2.16.2 Ryzyko zmian kursów walutowych

Grupa Kapitałowa w odniesieniu do części obrotu realizowanego na rynkach międzynarodowych jest narażona na ryzyko zmian kursów walutowych. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta funkcjonalna. Grupa Kapitałowa wykorzystuje częściowo na potrzeby zabezpieczenia przepływów pieniężnych zawierane w celach handlowych transakcje walutowe.

1.2.16.3 Ryzyko zmian stóp procentowych

Na dzień sporządzenia sprawozdania żadna ze spółek Grupy Kapitałowej nie jest stroną umów kredytowych. Ryzyko zmiany stóp procentowych dotyczy wyłącznie środków pieniężnych umieszczonych na lokatach bankowych. Rozmiar ryzyka ma charakter marginalny.

1.2.16.4 Ryzyko płynności

Ze względu na sprzyjające zaciąganiu nowych kredytów warunki rynkowe oraz wysoką ocenę zdolności kredytowej Grupy Kapitałowej nie istnieje zagrożenie utraty dostępu do źródeł finansowania. Z zarządzaniem ryzykiem płynności związane jest też opisane poniżej ryzyko kredytowe.

1.2.16.5 Ryzyko kredytowe / inwestycyjne

Grupa Kapitałowa stosuje zasadę dokonywania transakcji wyłącznie z kontrahentami o sprawdzonej wiarygodności kredytowej, w razie potrzeby uzyskując stosowne zabezpieczenie, jako narzędzie redukcji ryzyka strat finansowych z tytułu niedotrzymania warunków umowy. Grupa zawiera transakcje z jednostkami o wysokim ratingu. Informacji o ratingu dostarczają wyspecjalizowane niezależne agencje oraz informacje finansowe dostępne publicznie. Grupa dokonuje również oceny na podstawie własnych analiz danych dotyczących transakcji ze stałymi klientami. Narażenie Grupy na ryzyko wiarygodności kredytowej kontrahentów podlega stałemu monitorowaniu. Kontrole ryzyka kredytowego umożliwiają limity weryfikowane i zatwierdzane przez upoważnionych członków Zarządu.

Na należności z tytułu dostaw i usług składają się kwoty należne od dużej liczby klientów, rozłożone między różne branże i obszary geograficzne.

W konsekwencji Grupa Kapitałowa nie jest narażona na znaczące ryzyko kredytowe.

1.2.17 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Oszacowania i osądy księgowe są poddawane systematycznej weryfikacji. Szacunki i oceny przyjęte na potrzeby sporządzenia sprawozdania finansowego są oparte na doświadczeniu wynikającym z danych historycznych oraz analizie i przewidywaniach przyszłych zdarzeń, które zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu jednostki dominującej, w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

1.2.17.1 Okresy ekonomicznej użyteczności dla rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych

Grupa Kapitałowa określa szacunkowe okresy ekonomicznej użyteczności oraz stawki amortyzacyjne rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych. Szacunki te opierają się na prognozowanych okresach wykorzystania poszczególnych grup aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych. Przyjęte okresy ekonomicznej użyteczności mogą ulegać znacznym zmianom w wyniku pojawiających się na rynku nowych rozwiązań technologicznych, planów Zarządu jednostki dominującej lub intensywności eksploatacji.

1.2.17.2 Wyliczenie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych

Szczegółowe informacje o kryteriach dokonywania odpisów aktualizujących wartość należności handlowych oraz informacje o dokonanych odpisach aktualizujących wartość należności handlowych zawarto w Nocie nr 7.

1.2.17.3 Wyliczenie odpisu aktualizującego wartość zapasów

Grupa Kapitałowa dokonuje odpisów aktualizacyjnych zapasów opierając się na ocenie obiektywnych parametrów dotyczących ich właściwości fizycznych oraz na prognozach dotyczących wykorzystania poszczególnych grup aktywów obrotowych w procesach produkcyjnych i handlowych zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu jednostki dominującej. Ocena użyteczności może ulegać znacznym zmianom pod wpływem trendów rynkowych oraz nowych rozwiązań technologicznych.

1.2.17.4 Szacunki w zakresie rezerw na zobowiązania

Grupa Kapitałowa dokonuje szacowania rezerw na zobowiązania na podstawie zawartych umów, dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań odnośnie do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne.

Jakkolwiek przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy na temat bieżących działań i zdarzeń, rzeczywiste wyniki mogą się różnić od przewidywanych. Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji.

Data: 15 listopada 2018 roku

Teresa Wierzbicka
Główny Księgowy

Waldemar Pilch
Wiceprezes Zarządu

Rafał Gawrylak
Prezes Zarządu

2. Informacje finansowe sporządzone zgodnie z MSR i MSSF

2.1 Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	30.09.2018	31.12.2017
A. Aktywa trwałe (długoterminowe)	67 551	70 495
1. Rzeczowe aktywa trwałe	64 233	67 415
2. Prawo użytkowania wieczystego gruntów	15	17
3. Inne wartości niematerialne	656	541
4. Długoterminowe aktywa finansowe	1	1
5. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 508	2 382
6. Długoterminowe należności i rozliczenia m/o	138	139
B. Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	105 004	114 982
1. Zapasy	45 190	38 371
2. Krótkoterminowe należności i rozliczenia międzyokresowe	50 232	52 571
3. Należności z tytułu podatku dochodowego	268	1 535
4. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	9 314	22 505
C. Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	-	3 264
Aktywa razem	172 555	188 741

	30.09.2018	31.12.2017
A. Kapitał własny razem	139 479	148 056
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	139 479	148 056
1. Kapitał podstawowy	14 145	14 145
2. Kapitały rezerwowe i zapasowe	109 987	120 215
3. Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny	(186)	(187)
4. Zyski zatrzymane	15 533	13 883
B. Zobowiązania długoterminowe	7 663	7 713
1. Rezerwy	2 386	2 388
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 586	3 968
3. Pozostałe długoterminowe zobowiązania finansowe	1 143	755
4. Długoterminowe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	548	602
C. Zobowiązania krótkoterminowe	25 413	32 972
1. Rezerwy	4 114	4 672
2. Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania finansowe	806	407
3. Krótkoterminowe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	20 451	27 887
4. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	42	6
Pasywa razem	172 555	188 741

Data: 15 listopada 2018 roku

Teresa Wierzbicka
Główny Księgowy

Waldemar Pilch
Wiceprezes Zarządu

Rafał Gawrylak
Prezes Zarządu

2.2 Skonsolidowany rachunek zysków i strat

Działalność kontynuowana	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
A. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	142 469	135 984
B. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	85 296	84 635
C. Zysk/strata brutto ze sprzedaży (A-B)	57 173	51 349
D. Koszty sprzedaży	35 075	31 269
E. Koszty ogólnego zarządu	15 656	15 724
F. Pozostałe przychody	1 936	1 497
G. Pozostałe koszty	1 398	1 258
H. Zysk/strata z działalności operacyjnej (C-D-E+F-G)	6 980	4 595
I. Przychody finansowe	246	139
J. Koszty finansowe	84	171
K. Zysk/strata brutto (H+I-J)	7 142	4 563
L. Podatek dochodowy	718	(217)
M. Zysk/strata netto z działalności kontynuowanej (K-L)	6 424	4 780
N. Zysk/strata za rok obrotowy na działalności zaniechanej		
O. Zysk/strata netto za rok obrotowy (M+N)	6 424	4 780
Przypadający na:		
Akcjonariuszy jednostki dominującej	6 424	4 780
Udziały niedające kontroli	-	-

2.3 Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów

	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Zysk/strata netto za okres	6 424	4 780
Inne całkowite dochody/straty:	-	-
Pozycje, które nie zostaną przeniesione do rachunku zysków i strat	-	-
Pozycje, które mogą być przeniesione do rachunku zysków i strat	1	2
Zyski/straty aktuarialne	-	-
Zyski i straty z wyceny jednostek działających za granicą	1	2
Podatek dochodowy związany z pozycjami prezentowanymi w pozostałych dochodach całkowitych	-	-
Całkowite dochody ogółem za okres	6 425	4 782
Przypadające na:		
Akcjonariuszy jednostki dominującej	6 425	4 782
Udziały niedające kontroli	-	-
Podstawowy zysk netto/strata z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą	0,15	0,11
Rozwodniony zysk netto/strata z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą	0,15	0,11

Data: 15 listopada 2018 roku

Teresa Wierzbicka
Główny Księgowy

Waldemar Pilch
Wiceprezes Zarządu

Rafał Gawrylak
Prezes Zarządu

2.4 Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/strata netto akcjonariuszy Jednostki Dominującej	6 424	4 780
Korekty o pozycje:	(5 317)	1 548
Udziały niekontrolujące	-	-
Amortyzacja środków trwałych i nieruchomości inwestycyjnych	7 001	6 531
Amortyzacja wartości niematerialnych	265	215
Koszty i przychody z tytułu odsetek	38	31
Zysk/strata z tytułu działalności inwestycyjnej	(359)	(46)
Zmiana stanu rezerw	(942)	(756)
Zmiana stanu zapasów	(6 819)	(5 274)
Zmiana stanu należności i rozliczeń międzyokresowych czynnych	2 214	7 736
Zmiana stanu zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych biernych	(6 794)	(5 092)
Zapłacony podatek dochodowy	78	(1 792)
Inne korekty	1	(5)
Przepływy środków pieniężnych netto z działalności operacyjnej	1 107	6 328
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych	3 751	46
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(2 293)	(2 045)
Wydatki na nabycie jednostek zależnych	-	(300)
Przepływy środków pieniężnych netto z działalności inwestycyjnej	1 458	(2 299)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Spłata rat leasingowych	(716)	(298)
Zapłacone odsetki	(38)	(31)
Wypłata dywidendy	(15 002)	-
Przepływy środków pieniężnych netto z działalności finansowej	(15 756)	(329)
Zwiększenie/zmniejszenie stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych	(13 191)	3 700
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	(13 191)	3 700
Środki pieniężne, ekwiwalenty środków pieniężnych na początek okresu	22 505	18 581
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych dotyczące wyceny środków pieniężnych, ekwiwalentów środków pieniężnych		
Zmiana stanu z tytułu różnic kursowych		
Środki pieniężne, ekwiwalenty środków pieniężnych na koniec okresu	9 314	22 281

Data: 15 listopada 2018 roku

Teresa Wierzbicka
Główny Księgowy

Waldemar Pilch
Wiceprezes Zarządu

Rafał Gawrylak
Prezes Zarządu

2.5 Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej							Udziały niedające kontroli	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Kapitały rezerwowe i zapasowe	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny	Zysk/strata z lat ubiegłych i roku bieżącego	Razem		
Saldo na dzień 01.01.2018	14 145	33 876	-	86 339	(187)	13 883	148 056	-	148 056
Korekta błędów lat poprzednich	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo na dzień 01.01.2018 po korektach (po przekształceniu)	14 145	33 876	-	86 339	(187)	13 883	148 056	-	148 056
Dochody całkowite razem	-	-	-	-	1	6 424	6 425	-	6 425
Zyski/straty aktuarialne									
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Zysk strata za okres	-	-	-	-	-	6 424	6 424	-	6 424
Pozostałe zmiany w kapitale własnym	-	-	-	(10 228)	-	(4 774)	(15 002)	-	(15 002)
Emisja kapitału akcyjnego	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uchwała o podziale zysku/pokryciu straty-zwiększenie/zmniejszenie kapitału zapasowego	-	-	-	3 164	-	(3 164)			
Uchwała o podziale zysku - dywidendy	-	-	-	(13 392)		(1 610)	(15 002)	-	(15 002)
Korekta udziałów niedających kontroli - zbycie jednostki									
Saldo na dzień 30.09.2018	14 145	33 876	-	76 111	(186)	15 533	139 479	-	139 479

Data: 15 listopada 2018 roku

Teresa Wierzbicka
Główny Księgowy

Waldemar Pilch
Wiceprezes Zarządu

Rafał Gawrylak
Prezes Zarządu

Przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej								Udziały niedające kontroli	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Kapitały rezerwowe i zapasowe	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny	Zysk/strata z lat ubiegłych i roku bieżącego	Razem		
Saldo na dzień 01.01.2017	14 145	33 876	-	80 142	(45)	13 056	141 174	-	141 174
Korekta błęd lat poprzednich	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo na dzień 01.01.2017 po korektach (po przekształceniu)	14 145	33 876	-	80 142	(45)	13 056	141 174	-	141 174
Dochody całkowite razem	-	-	-	-	(142)	7 024	6 882	-	6 882
Zyski/straty aktuarialne					(140)		(140)		(140)
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą	-	-	-	-	(2)	-	(2)	-	(2)
Zysk strata za okres	-	-	-	-	-	7 024	7 024	-	7 024
Pozostałe zmiany w kapitale własnym	-	-	-	6 197	-	(6 197)	-	-	-
Emisja kapitału akcyjnego	-	-	-				-	-	-
Uchwała o podziale zysku/pokryciu straty-zwiększenie/zmniejszenie kapitału zapasowego	-	-	-	6 197	-	(6 197)			
Uchwała o podziale zysku - dywidendy	-	-	-						
Korekta udziałów niedających kontroli - zbycie jednostki									
Saldo na dzień 31.12.2017	14 145	33 876	-	86 339	(187)	13 883	148 056	-	148 056

Data: 15 listopada 2018 roku

Teresa Wierzbicka
Główny Księgowy

Waldemar Pilch
Wiceprezes Zarządu

Rafał Gawrylak
Prezes Zarządu

2.6 Noty uzupełniające

2.6.1 Nota 1 Środki trwałe

2.6.1.1 Nota 1.1 Środki trwałe (wg grup rodzajowych)

Za okres 01.01.2018 do 30.09.2018	Budynki i budowle	Środki transportu	Maszyny, Urządzenia	Pozostałe	Razem
Wartość brutto na początek okresu	62 588	9 147	62 825	18 507	153 067
Zwiększenia	412	1 620	1 377	613	4 022
-nabycie	412	1 620	1 301	613	3 946
-wytworzone we własnym zakresie	-	-	76	-	76
-przemieszczenia wewnętrzne	-	-	-	-	-
-inne	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	84	388	536	135	1 143
-zbycie	-	374	197	34	605
-likwidacja majątku	84	14	339	101	538
-przemieszczenia wewnętrzne	-	-	-	-	-
-inne zmniejszenia	-	-	-	-	-
Wartość brutto na koniec okresu	62 916	10 379	63 666	18 985	155 946
Wartość umorzenia na początek okresu	24 091	6 111	38 952	16 388	85 542
Zwiększenia	1 493	935	3 851	726	7 005
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-
Inne zwiększenia	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	4	366	440	135	945
-różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-
-przemieszczenia wewnętrzne	-	-	-	-	-
-inne zmniejszenia	-	-	-	-	-
Wartość umorzenia na koniec okresu	25 580	6 680	42 363	16 979	91 602
Odpis aktualizujący z tyt. utraty wartości na początek okresu	98	-	12	1	111
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tyt. utraty wartości	-	-	-	-	-
Odwrocenie/wykorzystanie w okresie odpisu aktualizującego z tyt. utraty wartości	-	-	-	-	-
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	25 678	6 680	42 375	16 980	91 713
Korekta z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-	-
Wartość netto na koniec okresu	37 238	3 699	21 291	2 005	64 233

Za okres 01.01.2017 do 31.12.2017	Budynki i budowle	Środki transportu	Maszyny, Urządzenia	Pozostałe	Razem
Wartość brutto na początek okresu	62 414	9 347	56 556	17 814	146 131
Zwiększenia	183	516	7 695	706	9 100
-nabycie	183	516	7 695	699	9 093
-wytworzone we własnym zakresie	-	-	-	7	7
-przemieszczenia wewnętrzne	-	-	-	-	-
-inne	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	9	716	1 426	13	2 164
-zbycie	9	716	1 273	-	1 998

-likwidacja majątku	-	-	106	2	108
-przemieszczenia wewnętrzne	-	-	-	-	-
-inne zmniejszenia	-	-	47	11	58
Wartość brutto na koniec okresu	62 588	9 147	62 825	18 507	153 067
Wartość umorzenia na początek okresu	22 125	5 532	35 446	15 629	78 732
Zwiększenia	1 966	1 288	4 653	773	8 680
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-
Inne zwiększenia	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	709	1 147	14	1 870
-różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-
-przemieszczenia wewnętrzne	-	-	-	-	-
-inne zmniejszenia	-	-	-	-	-
Wartość umorzenia na koniec okresu	24 091	6 111	38 952	16 388	85 542
Odpis aktualizujący z tyt. utraty wartości na początek okresu	97	-	12	1	110
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tyt. utraty wartości	-	-	-	-	-
Odwrocenie/wykorzystanie w okresie odpisu aktualizującego z tyt. utraty wartości	-	-	-	-	-
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	24 188	6 111	38 964	16 389	85 652
Korekta z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-	-
Wartość netto na koniec okresu	38 400	3 036	23 861	2 118	67 415

2.6.1.2 Nota 1.2 Środki trwałe (struktura własnościowa, wartość brutto)

	<u>30.09.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Wyszczególnienie		
- Środki trwałe własne	152 317	150 939
- Środki trwałe używane na podstawie umowy leasingu	3 629	2 128
Środki trwałe, razem	155 946	153 067

Środki trwałe będące w użytkowaniu spółek posiadających siedzibę zagranicą są wyceniane według kursów zamknięcia na dzień bilansowy.

Grupa Kapitałowa nie posiada zobowiązań w stosunku do Skarbu Państwa z tytułu przeniesienia prawa własności nieruchomości.

Na dzień 30 września 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku ustanowiono następujące zabezpieczenia na rzeczowych aktywach trwałych:

Zobowiązania wobec Starostwa Powiatowego w Giżycku, z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności - zobowiązanie zabezpieczono hipoteką przymusową do kwoty:

- 220 632,75 zł na nieruchomości gruntowej - KW OL1G/00018537/7
- 234 142,70 zł na nieruchomości gruntowej - KW OL1G/0008430/4
- 400 872,45 zł na nieruchomości gruntowej - KW OL1G/00018608/6

Spółka zależna ES-SYSTEM Wilkasy Spółka z o.o. do dnia 31 marca każdego roku obrotowego poczynawszy od 2013 roku do 2031 roku, uiszczać będzie raty z tytułu spłaty zobowiązania wobec Starostwa Powiatowego w Giżycku, z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności, na wskazany przez Starostwo Powiatowe w Giżycku rachunek bankowy.

Każda rata stanowi kwotę:

- 11 612,25 zł, z tytułu spłaty zobowiązania zabezpieczonego na nieruchomości gruntowej - KW OL1G/00018537/7
- 12 323,30 zł, z tytułu spłaty zobowiązania zabezpieczonego na nieruchomości gruntowej - KW OL1G/0008430/4

- 21 098,55 zł, z tytułu spłaty zobowiązania zabezpieczonego na nieruchomości gruntowej - KW OL1G/00018608/6

Łączna kwota rat przypadających do spłaty w każdym roku obrotowym, począwszy od 2013 roku do 2031 roku, wynosi 45 034,10 zł.

Na dzień 30 września 2018 roku zobowiązanie wobec Starostwa Powiatowego w Giżycku stanowi kwotę 585 443,30 zł.

W wartości bilansowej środków trwałych na dzień 30.09.2018 r. i 31.12.2017 r. uwzględniono odpowiednio kwotę 634 996,28 zł i 711 174,08 zł, odpowiadającą środkom trwałym w toku budowy. Informacje na temat wysokości zobowiązań inwestycyjnych zawarto w Nocie nr 8.

2.6.2 Nota 2 Zapasy

	Wycena według ceny nabycia/kosztu wytworzenia	Wycena według wartości netto możliwej do uzyskania	Kwota odpisów aktualizujących wartości zapasów na początek okresu	Kwoty odwrócenia odpisów aktualizujących zapasy ujęte jako pomniejszenie tych odpisów w okresie	Kwoty odpisów aktualizujących wartości zapasów ujętych w okresie jako koszt	Kwota odpisów aktualizujących wartości zapasów na koniec okresu	Wartość bilansowa zapasów na koniec okresu	Wartość zapasów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	Wartość bilansowa zapasów na koniec okresu
30.09.2018									
Materiały	20 183	-	(251)	-	-	(251)	19 932	-	19 932
Materiały pomocnicze	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Produkty w toku	6 660	-	-	-	(437)	(437)	6 223	-	6 223
Wyroby gotowe	18 860	-	(1 411)	32	(13)	(1 392)	17 468	-	17 468
Towary	1 759	-	(307)	115	-	(192)	1 567	-	1 567
Razem	47 462	-	(1 969)	147	(450)	(2 272)	45 190	-	45 190
w tym część długoterminowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31.12.2017									
Materiały	16 949	-	(180)	-	(71)	(251)	16 698	-	16 698
Materiały pomocnicze	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Produkty w toku	4 996	-	-	-	-	-	4 996	-	4 996
Wyroby gotowe	16 141	-	(1 464)	123	(70)	(1 411)	14 730	-	14 730
Towary	2 254	-	(642)	603	(268)	(307)	1 947	-	1 947
Razem	40 340	-	(2 286)	726	(409)	(1 969)	38 371	-	38 371
w tym część długoterminowa									

Odwrócenie odpisów aktualizujących wiąże się z ustaniem przyczyny powodującej objęcie składnika majątku odpisem aktualizującym, najczęściej występującym w związku ze sprzedażą lub zużyciem na potrzeby realizacji usług lub na potrzeby wewnętrzne Spółki. Skutki utworzenia oraz odwrócenia odpisów aktualizujących odnoszone są w pozostałe przychody i koszty.

2.6.3 Nota 3 Należności i rozliczenia międzyokresowe

2.6.3.1 Nota 3.1 Należności i rozliczenia międzyokresowe

	30.09.2018	31.12.2017
Należności z tytułu dostaw i usług:	48 302	50 907
- część długoterminowa	395	413
- część krótkoterminowa	47 907	50 494
Należności od jednostek powiązanych:	921	986
- część długoterminowa	-	-
- część krótkoterminowa	921	986
Przedpłaty:	1 449	1 439
- część długoterminowa	-	-
- część krótkoterminowa	1 449	1 439
Pozostałe należności:	3 526	3 178
- część długoterminowa	-	-
- część krótkoterminowa	3 526	3 178
Rozliczenia międzyokresowe czynne:	1 424	1 246
- część długoterminowa (bez aktywa z tyt. podatku dochodowego)	139	139
- część krótkoterminowa	1 285	1 107
Razem wartość brutto	55 622	57 756
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na początek okresu (-)	(5 046)	(5 642)
Ujęcie w okresie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości (-)	(341)	(541)
Odwrocenie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	1	1 137
Wykorzystanie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	134	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na koniec okresu	(5 252)	(5 046)
Razem wartość netto	50 370	52 710

Odpisami aktualizującymi objęte są należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości, kwestionujących należności, a także w innych wypadkach, gdy ocena sytuacji gospodarczej i finansowej podmiotu wskazuje, że spłata należności w najbliższym czasie nie jest prawdopodobna.

Odpisu z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że jednostka nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot z uwzględnieniem stopnia ryzyka, jakie wiąże się z daną należnością. Należności zagrożone i dochodzone na drodze sądowej obejmowane są 100% odpisem aktualizującym.

Nie występuje istotne ryzyko uzależnienia od odbiorców.

Na podstawie umowy cesji globalnej należności z dnia 21.09.2006 r., w związku z zawartą umową o współpracę nr 07/120/06/Z/PX wraz z aneksami, Emitent zabezpieczył limit kredytowy na produkty mBank S.A. do wysokości udzielonego kredytu wraz odsetkami i innymi kosztami.

Na kwotę przedpłat na dzień 30 września 2018 roku składają się zaliczki na zakup towarów i materiałów w kwocie 735 653,21 zł oraz zaliczki na cele inwestycyjne w kwocie 713 059,76 zł.

W związku z rozpoznaniem ryzykiem utraty należności, kwotę 713 059,76 zł objęto odpisem aktualizującym.

Pozostałe należności krótkoterminowe to głównie rozrachunki o charakterze publicznoprawnym, które na dzień 30 września 2018 roku wynoszą 466 060,60 zł, a na dzień 31 grudnia 2017 roku wynoszą 1 059 603,86 zł, kaucje w kwocie 655 086,11 zł oraz należności na kwotę 1 630 682,68 zł z tytułu kar umownych i należności o charakterze odszkodowawczym od firmy Skobud.

Należności od firmy Skobud zostały objęte 100% odpisem aktualizującym.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów na dzień 30 września 2018 roku obejmują głównie: koszty ubezpieczeń majątkowych w kwocie 169 208,19 zł, koszty uruchomienia produkcji u kooperantów 407 240,20 zł, koszty licencji w kwocie 140 107,32 zł, koszty opłat z tytułu podatku od nieruchomości 230 436,28 zł, koszty składek na ZFŚS 172 488,03 zł oraz pozostałe koszty w kwocie 304 690,17 zł.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów na dzień 31 grudnia 2017 roku obejmują głównie: koszty ubezpieczeń majątkowych w kwocie 229 981,42 zł, koszty uruchomienia produkcji u kooperantów 389 174,35 zł, koszty licencji w kwocie 145 484,39 zł oraz pozostałe koszty w kwocie 480 726,50 zł.

2.6.3.2 Nota 3.2 Analiza wiekowa należności przeterminowanych, nieobjętych odpisem z tytułu utraty wartości

	30.09.2018	31.12.2017
do 30 dni	4 639	3 447
od 30 do 60 dni	974	693
od 60 do 90 dni	577	59
od 90 do 180 dni	556	232
powyżej 180 dni	3080	373
Razem należności przeterminowane	9 826	4 804

Powyżej przedstawione salda należności z tytułu dostaw i usług stanowią należności przeterminowane, na które nie utworzono odpisu aktualizującego, ponieważ w ocenie Grupy Kapitałowej nie nastąpiła zmiana jakości tego zadłużenia, w związku z czym nadal uznaje się je za ściągalne.

2.6.4 Nota 4 Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

	30.09.2018	31.12.2017
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży na początek okresu	3 264	0
Zwiększenia:	-	3 264
- nabycie	-	0
- z tytułu przekwalifikowania do inwestycji przeznaczonych do sprzedaży	-	3 264
- inne	-	0
Zmniejszenia:	3 264	0
- zbycie	3 264	0
- inne	-	0
	-	3 264

Na podstawie uchwały NWZW ES-SYSTEM Wilkasy sp. z o.o. z dnia 12 lutego 2018 roku, w dniu 14 lutego 2018 roku w Rzeszowie zawarta została umowa sprzedaży nieruchomości położonej w Rzeszowie przy ul. Spichlerzowej oraz prawa wieczystego użytkowania za cenę netto 3.675.000,00 PLN plus należny podatek VAT. W dniu 15 lutego 2018 roku należność spółki zależnej z tytułu sprzedaży nieruchomości została uregulowana.

2.6.5 Nota 5 Kapitał własny

Na dzień 30 września 2018 roku kapitał podstawowy Emitenta wynosił 14 145 000,21 złotych i dzielił się na akcje następujących serii:

Na 30.09.2018	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji	Wartość nominalna jednej akcji w zł	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej w zł	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
seria A	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	100 000	0,33	33 000,00	gotówka	18.03.1999	Począwszy od wypłat
seria B	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	7 439 280		2 454 962,40	aport	28.06.1999	z zysku jaki będzie
seria C	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	4 220 720		1 392 837,60	gotówka	28.06.1999	przeznaczony
Seria D	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	240 000		79 200,00	gotówka	28.06.1999	do podziału za rok obrotowy 1999
Seria E	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	24 363 637		8 040 000,21	gotówka	10.01.2007	Począwszy od wypłat
Seria G	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	6 500 000		2 145 000,00	gotówka	04.04.2007	z zysku jaki będzie przeznaczony do podziału za rok obrotowy 2006
Liczba akcji razem			42 863 637		14 145 000,21			

Ograniczenia co do dysponowania kapitałem Spółki wynikają z uregulowań zawartych w Kodeksie Sądów Handlowych.

Na dzień 30.09.2018 oraz na dzień przekazania raportu za trzy kwartały 2018 r., tj. 15.11.2018 roku akcjonariuszami posiadającymi powyżej 5% akcji są:

Akcjonariusze	Liczba głosów na WZA	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym oraz ogólnej liczbie głosów na WZA	Zmiana w stosunku do stanu z dnia 22.08.2018 r. czyli przekazania raportu za I półrocze 2018 r.
Augusta Investment Sp. z o.o.*- pośrednio Bożena Ciupińska	12 625 355	12 625 355	29,45%	Brak zmian
Bowen Investments S.a.r.l. - pośrednio Bogusław Pilszczek	8 587 265	8 587 265	20,04%	Brak zmian
Marta Pilszczek	3 538 090	3 538 090	8,25%	Brak zmian
Wysocki Spółka jawna - pośrednio Jacek Wysocki **	4 966 902	4 966 902	11,59%	Brak zmian
AVIVA OFE	4 282 000	4 282 000	9,99%	Brak zmian
QUERCUS TFI S.A.	2 159 738	2 159 738	5,04%	Brak zmian

* Nabycie 500 000 akcji- transakcja pakietowa, poza sesyjna z dnia 19 .07.2018 r

** w dniu 1.08.2018 r spółka Hedland Sp. z o.o. została przekształcona w spółkę pod nazwą Wysocki Spółka Jawna

Na dzień 31 grudnia 2017 roku kapitał podstawowy Emitenta wynosił 14 145 000,21 złotych i dzielił się na akcje następujących serii:

Na 31.12.2017	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji	Wartość nominalna jednej akcji w zł	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej w zł	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
seria A	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	100 000	0,33	33 000,00	gotówka	18.03.1999	Począwszy od wypłat z zysku jaki będzie przeznaczony do podziału za rok obrotowy 1999
seria B	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	7 439 280		2 454 962,40	aport	28.06.1999	
seria C	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	4 220 720		1 392 837,60	gotówka	28.06.1999	
Seria D	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	240 000		79 200,00	gotówka	28.06.1999	
Seria E	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	24 363 637		8 040 000,21	gotówka	10.01.2007	Począwszy od wypłat z zysku jaki będzie przeznaczony do podziału za rok obrotowy 2006
Seria G	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	6 500 000		2 145 000,00	gotówka	04.04.2007	
Liczba akcji razem			42 863 637		14 145 000,21			

Ograniczenia co do dysponowania kapitałem Spółki wynikają z uregulowań zawartych w Kodeksie Sądów Handlowych.

Na dzień 31.12.2017 r oraz na dzień przekazania raportu rocznego tj. 29.03.2018 roku akcjonariuszami posiadającymi powyżej 5% akcji byli:

Akcjonariusze	Liczba głosów na WZA	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym oraz ogólnej liczbie głosów na WZA	Zmiana w stosunku do stanu z dnia 15.11.2017 r. czyli przekazania raportu za III Q 2017 r.
Augusta Investment Sp. z o.o. – pośrednio Bożena Ciupińska	12 125 355	12 125 355	28,29%	Brak zmian
Bowen Investments S.a.r.l. – pośrednio Bogusław Pilszczek	8 587 265	8 587 265	20,04%	Brak zmian
Marta Pilszczek	3 538 090	3 538 090	8,25%	Brak zmian
Hedland Sp. z o.o. – pośrednio Jacek Wysocki	4 966 902	4 966 902	11,59%	Brak zmian
AVIVA OFE	4 282 000	4 282 000	9,99%	Brak zmian
QUERCUS TFI S.A.	2 159 738	2 159 738	5,04%	Brak zmian

2.6.6 Nota 6 Rezerwy

01.01.2018 - 30.09.2018	Rezerwy na świadczenia pracownicze i podobne	Pozostałe rezerwy	Razem
Wartość na początek okresu, w tym:	4 932	2 128	7 060
-krótkoterminowe na początek okresu	2 604	2 068	4 672
-długoterminowe na początek okresu	2 328	60	2 388
Zwiększenia	52	1 104	1 156
-utworzone w okresie i zwiększenie istniejących	52	1 104	1 156
Zmniejszenia	1 009	707	1 716
-wykorzystane w ciągu roku	1 009	702	1 711
-rozwiązane, ale niewykorzystane	-	5	5
Wartość na koniec okresu w tym:	3 975	2 525	6 500
-krótkoterminowe na koniec okresu	1 648	2 466	4 114
-długoterminowe na koniec okresu	2 327	59	2 386

01.01.2017 - 31.12.2017	Rezerwy na świadczenia pracownicze i podobne	Pozostałe rezerwy	Razem
Wartość na początek okresu, w tym:	4 505	2 474	6 979
-krótkoterminowe na początek okresu	2 379	2 418	4 797
-długoterminowe na początek okresu	2 126	56	2 182
Zwiększenia	990	148	1 138
-utworzone w okresie i zwiększenie istniejących	990	148	1 138
Zmniejszenia	563	494	1 057
-wykorzystane w ciągu roku	15	494	509
-rozwiązane, ale niewykorzystane	548	-	548
Wartość na koniec okresu w tym:	4 932	2 128	7 060
-krótkoterminowe na koniec okresu	2 604	2 068	4 672
-długoterminowe na koniec okresu	2 328	60	2 388

Zasadniczą pozycję rezerw stanowią rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe, które zostały ustalone metodami aktuarialnymi przez firmę Prospecto Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe oraz nagrody jubileuszowe wykazują stan na dzień 30 września 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku odpowiednio 2 587 553,30 zł i 2 587 553,30 zł. Ponadto Grupa Kapitałowa utworzyła rezerwy na niewykorzystane urlopy, których stan na 30 września 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku kształtuje się na poziomie odpowiednio 1 311 130,77 zł i 1 334 737,68 zł, na premie kwartalne dla pracowników, których stan na koniec września 2018 roku i grudnia 2017 roku wynosi odpowiednio 76 441,56 zł i 1 009 873,72 zł.

Pozostałe rezerwy dotyczą pozycji niezafakturowanych usług, których wartość na dzień 30 września 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku wynosi odpowiednio 1 288 429,09 zł i 842 115,25 zł, prowizji od gwarancji bankowych na kwotę 78 157,00 zł i 85 216,00 zł, kosztów napraw gwarancyjnych w kwocie 399 605,00 zł na koniec września 2018 roku i 212 248,66 zł na koniec grudnia 2017 roku oraz rezerw na korekty sprzedaży, których stan na 30.09.2018 r. i 31.12.2017 r. wynosi odpowiednio 759 161,55 zł i 883 767,68 zł.

2.6.7 Nota 7 Kredyty i pożyczki

Na dzień 30 września 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku w Grupie nie występowały zobowiązania z tytułu kredytów.

Emitent posiada umowę o współpracy z mBank S.A., nr 07/120/06/Z/PX, w ramach której posiada limit kredytowy na korzystanie z produktów banku do kwoty 6 700 000 zł, w tym na podstawie aneksu nr 19 w terminie od 4 lipca do dnia 13 grudnia 2018 r., do korzystania z kredytu w rachunku bieżącym do wysokości 3 000 000 zł. Zabezpieczenie umowy o współpracę stanowi cesja globalna należności z dnia 21 września 2006 roku do kwoty 8 000 000 zł oraz weksel własny in blanco.

Umowa o współpracy zgodnie z aneksem nr 19 z dnia 3 lipca 2018 roku obowiązuje do dnia 14 grudnia 2018 roku, a ostateczny termin ważności gwarancji został utrzymany do dnia 16 października 2021 roku.

2.6.8 Nota 8 Pozostałe zobowiązania finansowe

2.6.8.1 Nota 8.1 Leasing finansowy

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto.

	30.09.2018		31.12.2017	
	Wartość bieżąca minimalnych opłat	Minimalne opłaty	Wartość bieżąca minimalnych opłat	Minimalne opłaty
w okresie do 1 roku	806	865	407	438
w okresie od 1 roku do 5 lat	1 143	1 416	755	799
w okresie powyżej 5 lat	-	-	-	-
Razem	1 949	2 281	1 162	1 237

Grupa Kapitałowa, na podstawie zawartych w latach 2015-2018 umów leasingu finansowego z BMW Leasing S.A. i PKO Leasing S.A., Volkswagen Leasing, Toyota Leasing Polska S.A., użytkuje środki transportu o wartości 2 892 658,25 zł. Umowy zawarte są na okres od 3 do 5 lat.

Koszty ujęte w rachunku zysków i strat, w okresie zakończonym 30 września 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku wyniosły odpowiednio 422 820,00 zł i 466 299,90 zł.

2.6.9 Nota 9 Zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

	30.09.2018	31.12.2017
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych:	13 543	19 066
- część długoterminowa	-	2
- część krótkoterminowa	13 543	19 064
Przedpłaty:	358	1 399
- część długoterminowa	-	-
- część krótkoterminowa	358	1 399
Pozostałe zobowiązania:	7 098	8 024
- część długoterminowa	548	602
- część krótkoterminowa	6 550	7 422
Razem	20 999	28 489

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności mieszczący się w okresie od 3 do 120 dni.

Zobowiązania o charakterze publiczno-prawnym wynoszą na 30 września 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku odpowiednio 4 411 055,48 zł i 5 312 025,67 zł.

Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń wynoszą na 30 września 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku odpowiednio: 1 150 202,29 zł i 1 158 374,01 zł.

Zobowiązania z tytułu dostaw inwestycyjnych wynoszą na 30 września 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku odpowiednio: 671 897,58 zł i 741 643,86 zł.

Ponadto na kwotę pozostałych zobowiązań na dzień 31 grudnia 2017 roku składają się głównie zobowiązania wobec Starostwa Powiatowego w Giżycku z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności w kwocie 585 443,30 zł.

2.6.10 Nota 10 Niepewność kontynuacji działalności

Nie występuje niepewność co do kontynuowania działalności.

2.6.11 Nota 11 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

2.6.11.1 Nota 11.1 Kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz		Zakupy od podmiotów		Wynagrodzenia	
	podmiotów powiązanych		powiązanych			
	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Jednostki z udziałem kluczowych akcjonariuszy	3	1	1 027	1 062	-	-
Znaczący Akcjonariusze	-	-	-	-	-	-
Członkowie Zarządu i RN	-	-	-	-	3 169	3 157
Inne powiązania	487	1 094	-	1		
Razem	490	1 095	1 027	1 063	3 169	3 157

2.6.11.2 Nota 11.2 Kwoty rozrachunków z podmiotami powiązаныmi

Podmiot powiązany	Należności od podmiotów		Zobowiązania od podmiotów	
	powiązanych		powiązanych	
	30.09.2018	31.12.2017	30.09.2018	31.12.2017
Jednostki z udziałem kluczowych członków kadry zarządzającej	-	-	-	-
Inne powiązania	-	182		
Jednostki zależne	-	-	-	-
Znaczący akcjonariusze	-	-	-	-
Razem	-	182	-	-

Transakcje handlowe zawierane z podmiotami powiązаныmi w zakresie kupna i sprzedaży wyrobów i usług zawierane są na zasadach rynkowych z uwzględnieniem rabatów i upustów stanowiących element polityki stosowanej wobec odbiorców hurtowych.

Przedstawione wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej Emitenta posiadają wyłącznie charakter świadczeń krótkoterminowych.

2.6.12 Nota 12 Instrumenty finansowe

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa Kapitałowa, należą środki pieniężne. Grupa posiada także inne instrumenty finansowe, do których należą należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz leasingu, które jednak powstają bezpośrednio w toku prowadzonej działalności. Główne ryzyka wynikające z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe oraz kredytowe.

Grupa Kapitałowa nie dokonuje obrotu instrumentami finansowymi oraz nie posiada instrumentów finansowych, których wycena skutkowałaby zmianą w kapitale własnym.

Grupa Kapitałowa prowadzi sprzedaż eksportową oraz nabywa niektóre surowce niezbędne do produkcji na podstawie kontraktów denominowanych w walucie obcej. Tym samym występuje ryzyko wzrostu kosztu dostaw lub spadku przychodów ze sprzedaży realizowanej na rynkach zagranicznych.

Ryzyko kredytowe ograniczone jest przez Grupę Kapitałową poprzez zawieranie transakcji wyłącznie z podmiotami o dobrej zdolności kredytowej, z którymi współpraca poprzedzona jest wewnętrznymi procedurami wstępnej weryfikacji. Ponadto poprzez bieżące monitorowanie stanów należności narażenie Grupy Kapitałowej na ryzyko nieściągalności należności nie jest znaczące.

2.6.13 Nota 13 Informacje dotyczące segmentów działalności

2.6.13.1 Nota 13.1 Segmenty operacyjne

Spółka wyodrębnia podział na dwa segmenty sprzedaży:

- sprzedaż do odbiorców hurtowych
- sprzedaż do odbiorców inwestycyjnych

Analiza dotycząca działalności w segmentach ogranicza się wyłącznie do ustalenia wartości zysku/straty brutto na sprzedaży. Zasady pomiaru przychodów kosztów są zbieżne z zasadami przyjętymi do sporządzenia sprawozdania finansowego.

Za okres od 01.01.2018 do 30.09.2018 r

	Działalność kontynuowana				Działalność zaniechana	Działalność ogółem
	Segment I (sprzedaż hurtowa)	Segment II (sprzedaż do klientów inwestycyjnych)	Pozostałe	Razem		
Inne istotne pozycje przychodów, w tym:	41 221	101 248	-	142 469	-	142 469
Przychody od klientów zewnętrznych	41 221	101 248	-	142 469	-	142 469
Przychody z tytułu transakcji między segmentami	-	-	-	-	-	-
Przychody z tytułu odsetek	-	-	-	-	-	-
Koszty z tytułu odsetek	-	-	-	-	-	-
Amortyzacja	-	-	-	-	-	-
Inne istotne pozycje kosztów, w tym:	25 381	59 915	-	85 296	-	85 296
- koszt własny sprzedaży towarów i usług	25 381	59 915	-	85 296	-	85 296
Pozostałe istotne pozycje niepieniężne (inne niż amortyzacja), w tym:	-	-	-	-	-	-
Zysk brutto segmentu sprawozdawczego	15 840	41 333	-	57 173	-	57 173

Za okres od 01.01.2017 do 30.09.2017 r

Działalność kontynuowana

	Segment I (sprzedaż hurtowa)	Segment II (sprzedaż do klientów inwestycyjnych)	Pozostałe	Razem	Działalność zaniechana	Działalność ogółem
Inne istotne pozycje przychodów, w tym	35 760	100 224	-	135 984	-	135 984
Przychody od klientów zewnętrznych	35 760	100 224	-	135 984	-	135 984
Przychody z tytułu transakcji między segmentami	-	-	-	-	-	-
Przychody z tytułu odsetek	-	-	-	-	-	-
Koszty z tytułu odsetek	-	-	-	-	-	-
Amortyzacja	-	-	-	-	-	-
Inne istotne pozycje kosztów, w tym:	22 748	61 887	-	84 635	-	84 635
- koszt własny sprzedaży towarów i usług	22 748	61 887	-	84 635	-	84 635
Pozostałe istotne pozycje niepieniężne (inne niż amortyzacja), w tym:	-	-	-	-	-	-
Zysk brutto segmentu sprawozdawczego	13 012	38 337	-	51 349	-	51 349

2.6.13.2 Nota 13.2 Produkty i usługi

	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Produkty		
Architektoniczne	48 580	47 898
Przemysłowe	31 335	29 438
Zewnętrzne	20 772	17 332
Awaryjne	10 538	10 362
Sterowanie	1 397	816
Akcesoria różne	3 014	3 131
Razem	115 636	108 977
Towary		
Architektoniczne	9 484	9 358
Przemysłowe	6 118	6 662
Zewnętrzne	4 055	3 888
Awaryjne	2 057	2 254
Sterowanie	273	141
Akcesoria różne	589	699
Razem	22 576	23 002
Usługi		
Budowlano- montażowe	2 138	2 735
Projektowe	54	277
Transportowe	880	650
Obsługa reklamacji	70	84
Pozostałe	1 115	259
Razem	4 257	4 005

2.6.13.3 Nota 13.3 Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Spółka prowadzi analizę sprzedaży z podziałem na główne kontynenty. Wyodrębnienie aktywów związanych z poszczególnymi obszarami na podstawie dostępnych analiz nie jest możliwe.

Przychody	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Polska	116 311	104 913
Obszar Unii Europejskiej	17 680	19 317
Pozostałe kraje Europy	2 786	4 393
Ameryka Północna	100	218
Ameryka Południowa	150	148
Afryka	95	175
Azja i Bliski Wschód	5 323	6 767
Australia i Oceania oraz Daleki Wschód	24	53
Razem	142 469	135 984

2.6.13.4 Nota 13.4 Informacje dotyczące głównych klientów

W Spółce zjawisko koncentracji sprzedaży nie występuje. Obroty z żadnym z kluczowych kontrahentów nie przekroczyły 10% wartości sprzedaży ogółem.

2.6.14 Nota 14 Należności i zobowiązania warunkowe

	30.09.2018	31.12.2017
1. Należności warunkowe		
1.1. Na rzecz jednostek powiązanych (z tytułu)		
- otrzymanych gwarancji i poręczeń		
1.2. Na rzecz pozostałych jednostek (z tytułu)	-	-
- otrzymanych gwarancji i poręczeń	-	-
Należności warunkowe razem	-	-
2. Zobowiązania warunkowe		
2.1. Na rzecz jednostek powiązanych (z tytułu)		
- udzielonych gwarancji i poręczeń		
2.2. Na rzecz pozostałych jednostek (z tytułu)	2 347	2 429
- udzielonych gwarancji i poręczeń	2 347	2 429
Zobowiązania warunkowe razem	2 347	2 429

3. Informacje finansowe sporządzone zgodnie z MSR i MSSF

3.1 Jednostkowe sprawozdanie finansowe

	Nota	30.09.2018	31.12.2017
A. Aktywa trwałe (długoterminowe)		92 902	92 182
1. Rzeczowe aktywa trwałe	1	10 153	9 357
2. Prawo wieczystego użytkowania gruntu		116	119
3. Inne wartości niematerialne		370	302
4. Długoterminowe aktywa finansowe	2	80 858	81 358
5. Udzielone pożyczki	3	396	-
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		1 009	1 046
B. Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)		70 343	81 415
1. Zapasy	5	20 053	13 541
2. Krótkoterminowe należności i rozliczenia międzyokresowe	4	49 049	50 925
3. Należności z tytułu podatku dochodowego	-	264	1 522
4. Udzielone pożyczki	3	250	-
5. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		727	15 427
Aktywa razem		163 245	173 597

	Nota	30.09.2018	31.12.2017
A. Kapitał własny		120 016	128 353
1. Kapitał podstawowy	6	14 145	14 145
2. Kapitały rezerwowe i zapasowe		98 990	112 382
3. Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny		216	216
4. Zyski zatrzymane		6 665	1 610
B. Zobowiązania długoterminowe		1 920	1 496
1. Rezerwy	7	677	679
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		126	62
3. Długoterminowe zobowiązania finansowe	9	1 117	755
C. Zobowiązania krótkoterminowe		41 309	43 748
1. Rezerwy	7	3 423	3 930
2. Krótkoterminowe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	10	37 098	39 411
3. Krótkoterminowe pozostałe zobowiązania finansowe	9	788	407
4. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		-	-
Pasywa razem		163 245	173 597

Data: 15 listopada 2018 roku

Teresa Wierzbicka
Główny Księgowy

Waldemar Pilch
Wiceprezes Zarządu

Rafał Gawrylak
Prezes Zarządu

3.2 Jednostkowy rachunek zysków i strat

Działalność kontynuowana	Nota	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
A. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów		141 977	135 867
B. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów		95 717	95 943
C. Zysk/strata brutto ze sprzedaży (A-B)		46 260	39 924
D. Koszty sprzedaży		35 793	30 763
E. Koszty ogólnego zarządu		9 729	9 445
F. Pozostałe przychody		942	1 200
G. Pozostałe koszty		1 035	728
H. Zysk/strata z działalności operacyjnej(C-D-E+F-G)		645	188
I. Przychody finansowe	11	6 608	102
J. Koszty finansowe		267	148
K. Zysk/strata brutto (H+I-J)		6 986	142
L. Podatek dochodowy		321	(5)
M. Zysk/strata netto z działalności kontynuowanej (K-L)		6 665	147
N. Zysk/strata za rok obrotowy na działalności zaniechanej			
O. Zysk/strata netto za rok obrotowy (M+N)		6 665	147

3.3 Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów

	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Zysk/strata netto za okres	6 665	147
Inne całkowite dochody/straty:	-	-
Pozycje, które nie zostaną przeniesione do rachunku zysków i strat	-	-
Pozycje, które mogą być przeniesione do rachunku zysków i strat	-	-
Zyski/straty aktuarialne	-	-
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą	-	-
Podatek dochodowy związany z pozycjami prezentowanymi w pozostałych dochodach całkowitych	-	-
Całkowite dochody ogółem za okres	6 665	147
Przypadające na:		
Akcjonariuszy jednostki dominującej	6 665	147
Udziały niedające kontroli	-	-
Podstawowy zysk netto/strata z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą	0,15	0,00
Rozwodniony zysk netto/strata z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą	0,15	0,00

Data: 15 listopada 2018 roku

Teresa Wierzbicka
Główny Księgowy

Waldemar Pilch
Wiceprezes Zarządu

Rafał Gawrylak
Prezes Zarządu

3.4 Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Zysk netto	6 665	147
Korekty o pozycje:	(10 397)	4 887
Amortyzacja środków trwałych	1 641	1 609
Amortyzacja wartości niematerialnych	222	165
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych		
Koszty i przychody z tytułu odsetek	26	31
Zysk/strata z tytułu działalności inwestycyjnej	(6 534)	(40)
Zmiana stanu rezerw	(445)	(333)
Zmiana stanu zapasów	(6 512)	(3 131)
Zmiana stanu należności i rozliczeń międzyokresowych czynnych	1 719	8 340
Zmiana stanu zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych biernych	(2 053)	(495)
Zapłacony podatek dochodowy	1 039	(1 252)
Inne korekty	500	(7)
Przepływy środków pieniężnych netto z działalności operacyjnej	(3 732)	5 034
Wpływy ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych	237	40
Wpływy z odsetek	11	
Spłaty udzielonych pożyczek	104	
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(1 338)	(815)
Dywidendy otrzymane	6 500	-
Udzielone pożyczki	(750)	
Wydatki na nabycie udziałów	-	(540)
Przepływy środków pieniężnych netto z działalności inwestycyjnej	4 764	(1 315)
Spłata zobowiązań leasingowych	(693)	(298)
Zapłacone odsetki	(37)	(31)
Wpływy z emisji akcji		
Wyplacone dywidendy	(15 002)	-
Przepływy środków pieniężnych netto z działalności finansowej	(15 732)	(329)
Zwiększenie/zmniejszenie stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych	(14 700)	3 390
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	(14 700)	3 390
Środki pieniężne, ekwiwalenty środków pieniężnych na początek okresu	15 427	10 701
Zmiana stanu z tytułu różnic kursowych	-	-
Środki pieniężne, ekwiwalenty środków pieniężnych na koniec okresu	727	14 091

3.5 Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej							Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Kapitały rezerwowe i zapasowe	Zyski/straty aktuarialne	Zysk/strata z lat ubiegłych i roku bieżącego	Razem	
Saldo na dzień 01.01.2018	14 145	33 876	-	78 506	216	1 610	128 353	128 353
Korekta błędu z lat poprzednich	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo na dzień 01.01.2018 po korektach (po przekształceniu)	14 145	33 876	-	78 506	216	1 610	128 353	128 353
Dochody całkowite razem	-	-	-	-	-	6 665	6 665	6 665
Zysk/strata za rok obrotowy	-	-	-	-	-	6 665	6 665	6 665
Zyski/straty aktuarialne	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zmiany w kapitale własnym	-	-	-	(13 392)	-	(1 610)	(15 002)	(15 002)
Emisja kapitału akcyjnego	-	-	-	-	-	-	-	-
Podział zysku - zwiększenie kapitału zapasowego.	-	-	-	-	-	-	-	-
Podział zysku - dywidenda	-	-	-	(13 392)	-	(1 610)	(15 002)	(15 002)
Saldo na dzień 30.09.2018	14 145	33 876	-	65 114	216	6 665	120 016	120 016

Data: 15 listopada 2018 roku

Teresa Wierzbicka
Główny Księgowy

Waldemar Pilch
Wiceprezes Zarządu

Rafał Gawrylak
Prezes Zarządu

	Przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej							Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Kapitały rezerwowe i zapasowe	Zyski/straty aktuarialne	Zysk/strata z lat ubiegłych i roku bieżącego	Razem	
Saldo na dzień 01.01.2017	14 145	33 876	-	74 729	170	3 777	126 697	126 697
Korekta błędów z lat poprzednich	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo na dzień 01.01.2017 po korektach (po przekształceniu)	14 145	33 876	-	74 729	170	3 777	126 697	126 697
Dochody całkowite razem	-	-	-	-	46	1 610	1 656	1 656
Zysk/strata za rok obrotowy	-	-	-	-	-	1 610	1 610	1 610
Zyski/straty aktuarialne	-	-	-	-	46	-	46	46
Pozostałe zmiany w kapitale własnym	-	-	-	3 777	-	(3 777)	-	-
Emisja kapitału akcyjnego	-	-	-	-	-	-	-	-
Podział zysku - zwiększenie kapitału zapasowego.	-	-	-	3 777	-	(3 777)	-	-
Podział zysku - dywidenda	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo na dzień 31.12.2017	14 145	33 876	-	78 506	216	1 610	128 353	128 353

Data: 15 listopada 2018 roku

Teresa Wierzbicka
Główny Księgowy

Waldemar Pilch
Wiceprezes Zarządu

Rafał Gawrylak
Prezes Zarządu

3.6 Noty uzupełniające

3.6.1 Nota 1 Środki trwałe

3.6.1.1 Nota 1.1 Środki trwałe (wg grup rodzajowych)

Za okres 01.01.2018 do 30.09.2018	Budynki i budowle	Środki transportu	Maszyny, Urządzenia	Pozostałe	Razem
Wartość brutto na początek okresu	8 852	6 896	5 068	2 152	22 968
Zwiększenia	218	1 463	519	245	2 445
-nabycie	218	1 463	519	245	2 445
-Inne	-	-	-	-	-
-przekwalifikowanie	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	78	179	63	34	354
-zbycie	-	179	63	34	276
-inne	78	-	-	-	78
-przekwalifikowanie	-	-	-	-	-
Wartość brutto na koniec okresu	8 992	8 180	5 524	2 363	25 059
Wartość umorzenia na początek okresu	2 839	4 643	4 359	1 770	13 611
Zwiększenia	403	715	416	104	1 638
Zmniejszenia	-	179	130	34	343
Wartość umorzenia na koniec okresu	3 242	5 179	4 645	1 840	14 906
Odpis aktualizujący z tyt. utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tyt. utraty wartości	-	-	-	-	-
Odwrocenie w okresie odpisu aktualizującego z tyt. utraty wartości	-	-	-	-	-
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	3 242	5 179	4 645	1 840	14 906
Korekta z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-	-
Wartość netto na koniec okresu	5 750	3 001	879	523	10 153

Za okres 01.01.2017 do 31.12.2017	Budynki i budowle	Środki transportu	Maszyny, Urządzenia	Pozostałe	Razem
Wartość brutto na początek okresu	8 839	7 400	4 772	1 927	22 938
Zwiększenia	13	243	424	236	916
-nabycie	13	243	424	229	909
-Inne	-	-	-	7	7
-przekwalifikowanie	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	747	128	11	886
-zbycie	-	747	81	-	828
-inne	-	-	47	11	58
-przekwalifikowanie	-	-	-	-	-
Wartość brutto na koniec okresu	8 852	6 896	5 068	2 152	22 968
Wartość umorzenia na początek okresu	2 308	4 254	4 077	1 645	12 284
Zwiększenia	531	1 058	400	136	2 125
Zmniejszenia	-	669	118	11	798

Wartość umorzenia na koniec okresu	2 839	4 643	4 359	1 770	13 611
Odpis aktualizujący z tyt. utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tyt. utraty wartości	-	-	-	-	-
Odwrócenie w okresie odpisu aktualizującego z tyt. utraty wartości	-	-	-	-	-
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	2 839	4 643	4 359	1 770	13 611
Korekta z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-	-
Wartość netto na koniec okresu	6 013	2 253	709	382	9 357

Spółka nie posiada zobowiązań w stosunku do Skarbu Państwa z tytułu przeniesienia prawa własności nieruchomości.

W wartości bilansowej środków trwałych na dzień 30.09.2018 r i 31.12.2017 r uwzględniono odpowiednio kwotę 59 882,02 zł i 41 749,56 zł odpowiadającą środkom trwałym w toku budowy. Informacje na temat wysokości zobowiązań inwestycyjnych zawarto w Nocie nr 10.

3.6.1.2 Nota 1.2 Środki trwałe w wartości brutto (struktura własnościowa)

	<u>30.09.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Wyszczególnienie		
- Środki trwałe własne	21 496	20 840
- Środki trwałe używane na podstawie umowy leasingu	3 563	2 128
Środki trwałe, razem	25 059	22 968

3.6.2 Nota 2 Długoterminowe aktywa finansowe

	<u>30.09.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
ES-SYSTEM Wilkasy Sp. z o.o.	56 568	56 568
ES-SYSTEM NT Sp. z o.o.	24 050	24 050
ES-SYSTEM Projekty Sp. z o.o.	-	500
ES-SYSTEM Lighting UK Ltd	240	240
Razem	80 858	81 358

Na aktywa finansowe Spółki składają się udziały w spółkach zależnych.

11 kwietnia 2017 roku, w Companies House (The Registrar of Companies for England and Wales) została zarejestrowana nowoutworzona spółka zależna ES-SYSTEM Lighting UK Ltd. Wartość kapitału założycielskiego należącego w 100% do Emitenta wynosi 50 000 GBP i została opłacona w dniu 21 czerwca 2017 roku.

21 września 2017 roku, w XI Wydziale Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, została zarejestrowana nowoutworzona spółka zależna ES-SYSTEM Projekty Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Na dzień 15 września 2017 roku wartość opłaconego kapitału zakładowego należącego w 100% do Emitenta wynosiła 300 000 złotych.

28 grudnia 2017 roku podjęto uchwałę o podwyższeniu kapitału spółki ES-SYSTEM Projekty Sp. z o.o. do kwoty 500 000 zł. Objęcie nowoutworzonych 200 udziałów zostało opłacone w dniu 28 grudnia 2017 roku.

Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 9 stycznia 2018 roku.

Z powodu ryzyka utraty wartości, na dzień 30.09.2018 r., wartość udziałów w ES-SYSTEM Projekty Sp. z o.o., została objęta odpisem aktualizującym w kwocie 500 000,00 zł.

3.6.3 Nota 3 Udzielone pożyczki

	30.09.2018	31.12.2017
Należności z tytułu pożyczek	646	-
- część długoterminowa	396	-
- część krótkoterminowa	250	-

Pożyczki to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Spółka wydaje środki pieniężne, dostarcza towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając intencji zaklasyfikowania tych należności do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Spółka jest stroną umowy pożyczki udzielonej spółce zależnej, na mocy której spółka ES-SYSTEM Projekty Sp. z o.o. otrzymała pożyczkę w kwocie 750 000 zł, której saldo na dzień 30 września 2018 r. wynosi 645 833,35 zł., z terminem spłaty do dnia 25 kwietnia 2021 r.

3.6.4 Nota 4 Należności i rozliczenia międzyokresowe

3.6.4.1 Nota 4.1 Należności i rozliczenia międzyokresowe

	30.09.2018	31.12.2017
Należności z tytułu dostaw i usług:	48 069	50 220
- część długoterminowa	395	413
- część krótkoterminowa	47 674	49 807
Należności od jednostek zależnych:	291	672
- część długoterminowa		
- część krótkoterminowa	291	672
Należności od jednostek powiązanych:	889	986
- część długoterminowa		
- część krótkoterminowa	889	986
Przedpłaty:	585	226
- część długoterminowa		
- część krótkoterminowa	585	226
Pozostałe należności:	1 184	420
- część długoterminowa		
- część krótkoterminowa	1 184	420
Rozliczenia międzyokresowe czynne:	489	655
- część długoterminowa (bez aktywa z tyt. podatku dochodowego)		
- część krótkoterminowa	489	655

Razem wartość brutto	51 507	53 179
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na początek okresu (-)	(2 254)	(2 808)
Ujęcie w okresie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości (-)	(338)	(541)
Odwrócenie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	134	1 095
Wykorzystanie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	-	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na koniec okresu	(2 458)	(2 254)
Razem wartość netto	49 049	50 925

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności mieszczący się w okresie od 14 do 90 dni.

Przed przyjęciem nowego klienta Spółka stosuje system oceny zdolności kredytowej klienta i na tej podstawie wyznacza mu limity kredytowe. Limity kredytowe klientów podlegają systematycznej weryfikacji.

Odpisami aktualizującymi objęte są należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości, kwestionujących należności, a także w innych wypadkach, gdy ocena sytuacji gospodarczej i finansowej podmiotu wskazuje, że spłata należności w najbliższym czasie nie jest prawdopodobna.

Odpisu z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że jednostka nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot z uwzględnieniem stopnia ryzyka, jakie wiąże się z daną należnością. Należności zagrożone obejmowane są 100% odpisem aktualizującym.

Na podstawie umowy cesji globalnej należności z dnia 21.09.2006 r., w związku z zawartą umową o współpracę nr 07/120/06/Z/PX wraz z aneksami, Spółka zabezpieczyła limit kredytowy na produkty mBank S.A. do wysokości udzielonego kredytu wraz odsetkami i innymi kosztami.

Pozostałe należności krótkoterminowe to głównie rozrachunki o charakterze publicznoprawnym, które na dzień 30 września 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku wynoszą odpowiednio 314 581,72 zł i 318 226,51 zł.

Wartość kaucji na dzień 30.09.2018 r. i 31.12.2017 r. wynosi odpowiednio 655 086,11 zł i 55 086,11 zł.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów na dzień 30.09.2018 r. obejmują: koszty ubezpieczeń majątkowych w kwocie 128 376,42 zł, koszty składek na ZFŚS 37 500,00 zł, koszty podatku od nieruchomości 12 291,28 zł, koszty licencji 44 532,44 zł, koszty opłat z tytułu udzielonych gwarancji 2 995,28 zł oraz pozostałe koszty w kwocie 263 567,06 zł.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów na dzień 31.12.2017 r. obejmują: koszty ubezpieczeń majątkowych w kwocie 189 406,19 zł oraz pozostałe koszty w kwocie 465 617,15 zł.

Nie występuje istotne ryzyko uzależnienia od odbiorców.

3.6.4.2 Nota 4.2 Należności i rozliczenia międzyokresowe

	30.09.2018	31.12.2017
do 30 dni	4 651	3 633
od 30 do 60 dni	979	952
od 60 do 90 dni	605	69
od 90 do 180 dni	563	232
powyżej 180 dni	308	373
Razem należności przeterminowane	7 106	5 259

Powyżej przedstawione salda należności z tytułu dostaw i usług stanowią należności przeterminowane, na które nie utworzono odpisu aktualizującego, ponieważ w ocenie Spółki nie nastąpiła zmiana jakości tego zadłużenia, w związku z czym nadal uznaje się je za ściągalne.

3.6.5 Nota 5 Zapasy

	Wycena według ceny nabycia/kosztu wytworzenia	Wycena według wartości netto możliwej do uzyskania	Kwota odpisów aktualizujących wartości zapasów na początek okresu	Kwoty odwrócenia odpisów aktualizujących zapasy ujęte jako pomniejszenie tych odpisów w okresie	Kwoty odpisów aktualizujących wartości zapasów ujętych w okresie jako koszt	Kwota odpisów aktualizujących wartości zapasów na koniec okresu	Wartość bilansowa zapasów na koniec okresu	Wartość zapasów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań
30.09.2018								
Materiały	29	-	-	-	-	-	29	-
Materiały pomocnicze	-	-	-	-	-	-	-	-
Produkty w toku	824	-	-	-	-	-	824	-
Wyroby gotowe	148	-	(179)	31	-	(148)	-	-
Towary	20 391	-	(1 306)	115	-	(1 191)	19 200	-
Razem	21 392	-	(1 485)	146	-	(1 339)	20 053	-
w tym część długoterminowa	-	-	-	-	-	-	-	-
31.12.2017								
Materiały	304	-	-	-	-	-	304	-
Materiały pomocnicze	-	-	-	-	-	-	-	-
Produkty w toku	39	-	-	-	-	-	39	-
Wyroby gotowe	236	-	(267)	88	-	(179)	57	-
Towary	14 447	-	(1 628)	591	(269)	(1 306)	13 141	-
Razem	15 026	-	(1 895)	679	(269)	(1 485)	13 541	-
w tym część długoterminowa	-	-	-	-	-	-	-	-

Odwrócenie odpisów aktualizujących wiąże się z ustaniem przyczyny powodującej objęcie składnika majątku odpisem aktualizującym, najczęściej występującym w związku ze sprzedażą lub zużyciem na potrzeby realizacji usług lub na potrzeby wewnętrzne Spółki. Skutki utworzenia oraz odwrócenia odpisów aktualizujących odnoszone są w pozostałe przychody i koszty.

3.6.6 Nota 6 Kapitał własny

Na dzień 30 września 2018 roku kapitał podstawowy Spółki wynosił 14 145 000,21 złotych i dzielił się na akcje następujących serii:

Na 30.09.2018	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji	Wartość nominalna jednej akcji w zł	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej w zł	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
seria A	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	100 000		33 000,00	gotówka	18.03.1999	Począwszy od wypłat
seria B	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	7 439 280		2 454 962,40	aport	28.06.1999	z zysku, jaki będzie
seria C	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	4 220 720		1 392 837,60	gotówka	28.06.1999	przeznaczony do
Seria D	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	240 000		79 200,00	gotówka	28.06.1999	podziału za rok obrotowy 1999
Seria E	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	24 363 637	0,33	8 040 000,21	gotówka	10.01.2007	Począwszy od wypłat
Seria G	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	6 500 000		2 145 000,00	gotówka	04.04.2007	z zysku, jaki będzie przeznaczony do podziału za rok obrotowy 2006
Liczba akcji razem			42 863 637		14 145 000,21			

Ograniczenia co do dysponowania kapitałem Spółki wynikają z uregulowań zawartych w Kodeksie Sądów Handlowych.

Na dzień 30.09.2018 r. oraz na dzień przekazania raportu za trzy kwartały 2018r., tj. 15.11.2018 roku akcjonariuszami posiadającymi powyżej 5% akcji są:

Akcyonariusze	Liczba głosów na WZA	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym oraz ogólnej liczbie głosów na WZA	Zmiana w stosunku do stanu z dnia 22.08.2018 r. czyli przekazania raportu za I półrocze 2018 r.
Augusta Investment Sp. z o.o.*- pośrednio Bożena Ciupińska	12 625 355	12 625 355	29,45%	Brak zmian
Bowen Investments S.a.r.l. - pośrednio Bogusław Pilszczek	8 587 265	8 587 265	20,04%	Brak zmian
Marta Pilszczek	3 538 090	3 538 090	8,25%	Brak zmian
Wysocki Spółka jawna - pośrednio Jacek Wysocki **	4 966 902	4 966 902	11,59%	Brak zmian
AVIVA OFE	4 282 000	4 282 000	9,99%	Brak zmian
QUERCUS TFI S.A.	2 159 738	2 159 738	5,04%	Brak zmian

* nabycie 500 000 akcji- transakcja pakietowa poza sesyjną z dnia 19.07.2018 r

** w dniu 1.08.2018 r spółka Hedland Sp. z o.o. została przekształcona w spółkę pod nazwą Wysocki Spółka Jawna

Na dzień 31 grudnia 2017 roku kapitał podstawowy Spółki wynosił 14 145 000,21 złotych i dzielił się na akcje następujących serii:

Na 31.12.2017	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji	Wartość nominalna jednej akcji w zł	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej w zł	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
seria A	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	100 000		33 000,00	gotówka	18.03.1999	Począwszy od wypłat z zysku, jaki będzie przeznaczony do podziału za rok obrotowy 1999
seria B	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	7 439 280		2 454 962,40	aport	28.06.1999	
seria C	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	4 220 720		1 392 837,60	gotówka	28.06.1999	
Seria D	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	240 000		79 200,00	gotówka	28.06.1999	
Seria E	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	24 363 637	0,33	8 040 000,21	gotówka	10.01.2007	Począwszy od wypłat z zysku, jaki będzie przeznaczony do podziału za rok obrotowy 2006
Seria G	Na okaziciela	Nieuprzywilejowane	6 500 000		2 145 000,00	gotówka	04.04.2007	
Liczba akcji razem			42 863 637		14 145 000,21			

Ograniczenia co do dysponowania kapitałem Spółki wynikają z uregulowań zawartych w Kodeksie Spółek Handlowych.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. i na dzień przekazania raportu rocznego tj. 29.03.2018 roku akcjonariuszami posiadającymi powyżej 5% akcji byli:

Akcjonariusze	Liczba głosów na WZA	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym oraz ogólnej liczbie głosów na WZA	Zmiana w stosunku do stanu z dnia 15.11.2017 r. czyli przekazania raportu za III Q 2017 r.
Augusta Investment Sp. z o.o. – pośrednio Bożena Ciupińska	12 125 355	12 125 355	28,29%	Brak zmian
Bowen Investments S.a.r.l. – pośrednio Bogusław Pilszczek	8 587 265	8 587 265	20,04%	Brak zmian
Marta Pilszczek	3 538 090	3 538 090	8,25%	Brak zmian
Hedland Sp. z o.o. – pośrednio Jacek Wysocki	4 966 902	4 966 902	11,59%	Brak zmian
AVIVA OFE	4 282 000	4 282 000	9,99%	Brak zmian
QUERCUS TFI S.A.	2 159 738	2 159 738	5,04%	Brak zmian

Ograniczenia co do dysponowania kapitałem Spółki wynikają z uregulowań zawartych w Kodeksie Spółek Handlowych.

3.6.7 Nota 7 Rezerwy

01.01.2018 - 30.09.2018	Rezerwy na świadczenia pracownicze i podobne	Pozostałe rezerwy	Razem
Wartość na początek okresu, w tym:	2 580	2 028	4 608
-krótkoterminowe na początek okresu	1 962	1 968	3 930
-długoterminowe na początek okresu	618	60	678
Zwiększenia	-	1 004	1 004
-utworzone w okresie i zwiększenie istniejących	-	1 004	1 004
-nabyte w ramach połączeń jednostek gospodarczych			
Zmniejszenia	933	579	1 512
-wykorzystane w ciągu roku	933	579	1 512
-rozwiązane, ale niewykorzystane	-	-	-
Wartość na koniec okresu w tym:	1 647	2 453	4 100
-krótkoterminowe na koniec okresu	1 029	2 394	3 423
-długoterminowe na koniec okresu	618	59	677

01.01.2017 - 31.12.2017	Rezerwy na świadczenia pracownicze i podobne	Pozostałe rezerwy	Razem
Wartość na początek okresu, w tym:	1 731	2 249	3 980
-krótkoterminowe na początek okresu	1 098	2 193	3 291
-długoterminowe na początek okresu	633	56	689
Zwiększenia	849	135	984
-utworzone w okresie i zwiększenie istniejących	849	135	984
-nabyte w ramach połączeń jednostek gospodarczych			
Zmniejszenia	-	356	356
-wykorzystane w ciągu roku	-	356	356
-rozwiązane, ale niewykorzystane	-	-	-
Wartość na koniec okresu w tym:	2 580	2 028	4 608
-krótkoterminowe na koniec okresu	1 962	1 968	3 930
-długoterminowe na koniec okresu	618	60	678

Zasadniczą pozycję rezerw stanowią rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe, które zostały ustalone metodami aktuarialnymi przez firmę Prospecto Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Wartość rezerw na świadczenia emerytalne i rentowe wynosi na koniec września 2018 roku i koniec grudnia 2017 roku 724 672,69 zł.

Ponadto Spółka utworzyła rezerwy na niewykorzystane urlopy, których stan na 30.09.2018 roku i na 31.12.2017 roku wynosił odpowiednio 845 640 zł i 845 640 zł oraz na premie dla pracowników, których stan na 30.09.2018 roku oraz 31.12.2017 roku wynosił odpowiednio 76 441,56 zł i 1 009 873,72 zł.

Pozostałe rezerwy dotyczą głównie pozycji niezafakturowanych usług, których stan na 30.09.2018 roku i na 31.12.2017 roku wynosi odpowiednio: 1 216 035,69 zł i 484 133,94 zł oraz przewidywanych kosztów napraw gwarancyjnych, których stan na dzień 30.09.2018 roku i 31.12.2017 roku wynosi odpowiednio 399 605,00 zł i 212 248,66 zł oraz korekt sprzedaży na kwotę 759 161,55 zł i 883 767,68 zł.

3.6.8 Nota 8 Kredyty i pożyczki

3.6.8.1 Nota 8.1 Kredyty i pożyczki krótkoterminowe

Na dzień 30.09.2018 r. oraz na dzień 31.12.2017 r. w Spółce nie występowały zobowiązania z tytułu kredytów.

Spółka posiada umowę o współpracy z mBank S.A., nr 07/120/06/Z/PX, w ramach której posiada limit kredytowy na korzystanie z produktów banku do kwoty 6 700 000 zł, w tym na podstawie aneksu nr 19, w terminie od 4 lipca do dnia 13 grudnia 2018 r., do korzystania z kredytu w rachunku bieżącym do wysokości 3 000 000 zł. Zabezpieczenie umowy o współpracę stanowi cesja globalna należności z dnia 21 września 2006 roku do kwoty 8 000 000 zł oraz weksel własny in blanco.

Umowa o współpracy zgodnie z aneksem nr 19 z dnia 3 lipca 2018 roku obowiązuje do dnia 14 grudnia 2018 roku, a ostateczny termin ważności gwarancji został utrzymany do dnia 16 października 2021 roku.

3.6.9 Nota 9 Pozostałe zobowiązania finansowe

3.6.9.1 Nota 9.1 Leasing finansowy

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto.

	30.09.2018		31.12.2017	
	Wartość bieżąca minimalnych opłat	Minimalne opłaty	Wartość bieżąca minimalnych opłat	Minimalne opłaty
w okresie do 1 roku	788	847	407	438
w okresie od 1 roku do 5 lat	1 117	1 390	755	799
w okresie powyżej 5 lat	-	-	-	-
Razem	1 905	2 237	1 162	1 237

Emitent, na podstawie zawartych w latach od 2015-2018 umów leasingu finansowego z BMW Leasing S.A. i PKO Leasing S.A., Volkswagen Leasing, Toyota Leasing; użytkuje środki transportu o wartości 2 827 132,88 zł. Umowy zawarte są na okres od 3 do 5 lat.

Koszty ujęte w rachunku zysków i strat, w okresie zakończonym 30 września 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku wyniosły odpowiednio 416 065,59 zł i 466 299,90 zł.

3.6.10 Nota 10 Zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

	30.09.2018	31.12.2017
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług:	4 216	4 596
- część długoterminowa	-	2
- część krótkoterminowa	4 216	4 594
Zobowiązania wobec jednostek zależnych:	30 992	30 473
- część długoterminowa	-	-
- część krótkoterminowa	30 992	30 473
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych:	-	-
- część długoterminowa	-	-
- część krótkoterminowa	-	-
Przedpłaty:	358	1 399
- część długoterminowa	-	-
- część krótkoterminowa	358	1 399
Pozostałe zobowiązania:	1 532	2 943
- część długoterminowa	-	-
- część krótkoterminowa	1 532	2 943
Rozliczenia międzyokresowe bierne:	-	-
- część długoterminowa	-	-
- część krótkoterminowa	-	-
Rozliczenia międzyokresowe przychodów:	-	-
- część długoterminowa	-	-
- część krótkoterminowa	-	-
Razem	37 098	39 411

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności mieszczący się w okresie od 3 do 90 dni.

Zobowiązania o charakterze publiczno-prawnym na dzień 30 września 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku wynoszą odpowiednio 1 477 302,98 zł i 2 842 296,36 zł.

Zobowiązania z tytułu dostaw inwestycyjnych wynoszą na dzień 30 września 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku odpowiednio 34 777,34 zł i 84 454,70 zł

3.6.11 Nota 11 Przychody finansowe

	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Przychody z tytułu odsetek	108	102
Dywidendy	6 500	-
Zysk z tytułu sprzedaży aktywów finansowych	-	-
Zyski z tytułu różnic kursowych	-	-
Pozostałe	-	-
Razem	6 608	102

Do przychodów finansowych klasyfikowane są głównie przychody z tytułu odsetek, otrzymanych dywidend od spółek zależnych i różnic kursowych.

Emitent, w prezentowanym okresie sprawozdawczym, zrealizował przychody finansowe w kwocie 6 499 883,26 zł z tytułu otrzymanych dywidend od spółek zależnych, w tym 4 999 883,26 zł od spółki ES-SYSTEM Wilkasy Sp. z o.o. z datą wpłaty w dniu 4 czerwca 2018 r. oraz 1 500 000,00 zł od spółki ES-SYSTEM NT Sp. z o.o. z datą wpłaty w dniu 5 lipca 2018 r.

3.6.12 Nota 12 Niepewność kontynuacji działalności

Nie występuje niepewność, co do kontynuowania działalności.

3.6.13 Nota 13 Transakcje z podmiotami powiązanymi

3.6.13.1 Nota 13.1 Kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych		Zakupy od podmiotów powiązanych		Wynagrodzenia		Przychody finansowe	
	01.01.2018	01.01.2017	01.01.2018	01.01.2017	01.01.2018	01.01.2017	01.01.2018	01.01.2017
	30.09.2018	30.09.2017	30.09.2018	30.09.2017	30.09.2018	30.09.2017	30.09.2018	30.09.2017
Jednostki z udziałem kluczowych członków kadry zarządzającej	3	1	1 027	1 062	-	-	-	-
Znaczący akcjonariusze	-	-	-	-	-	-	-	-
Członkowie Zarządu i RN	-	-	-	-	3 067	3 056	-	-
Inne powiązania	340	1 094	-	1	-	-	-	-
Jednostki zależne	1 413	375	100 691	92 545	-	-	6 511	-
Razem	1 756	1 470	101 718	93 608	3 067	3 056	6 511	-

Transakcje handlowe zawierane z podmiotami powiązanymi w zakresie kupna i sprzedaży wyrobów i usług zawierane są na zasadach rynkowych z uwzględnieniem rabatów i upustów stanowiących element polityki stosowanej wobec odbiorców hurtowych.

W pozycji przychody finansowe od jednostek zależnych, wykazano zrealizowane i należne przychody z tytułu dywidend od spółek zależnych. Szczegółowy opis zawarto w Nocie 3.6.11

3.6.13.2 Nota 13.2 Kwoty rozrachunków z podmiotami powiązanymi

Podmiot powiązany	Należności od podmiotów powiązanych		Zobowiązania do podmiotów powiązanych	
	30.09.2018	31.12.2017	30.09.2018	31.12.2017
Jednostki z udziałem kluczowych akcjonariuszy	-	-	-	-
Inne jednostki	-	182	-	-
Jednostki zależne	937	672	30 992	30 473
Razem	937	854	30 992	30 473

W pozycji należności od jednostek zależnych, oprócz należności z tytułu dostaw i usług, wykazano pozostałe należności z tytułu udzielonej pożyczki Spółce ES-SYSTEM Projekty Sp. z o.o. w kwocie 645 833,35 zł.

3.6.14 Nota 14 Informacje dotyczące segmentów działalności

3.6.14.1 Nota 14.1 Segmenty operacyjne

Spółka wyodrębnia podział na dwa segmenty sprzedaży:

- sprzedaż do odbiorców hurtowych
- sprzedaż do odbiorców inwestycyjnych

Analiza dotycząca działalności w segmentach ogranicza się wyłącznie do ustalenia wartości zysku/straty brutto na sprzedaży. Zasady pomiaru przychodów kosztów są zbieżne z zasadami przyjętymi do sporządzenia sprawozdania finansowego.

Za okres od 01.01.2018 do 30.09.2018 r.

	Działalność kontynuowana				Działalność zaniechana	Działalność ogółem
	Segment I (sprzedaż hurtowa)	Segment II (sprzedaż do klientów inwestycyjnych)	Pozostałe	Razem		
Inne istotne pozycje przychodów, w tym:	41 079	100 898	-	141 977	-	141 977
Przychody od klientów zewnętrznych	41 079	100 898	-	141 977	-	141 977
Przychody z tytułu transakcji między segmentami	-	-	-	-	-	-
Przychody z tytułu odsetek	-	-	-	-	-	-
Koszty z tytułu odsetek	-	-	-	-	-	-
Amortyzacja	-	-	-	-	-	-
Inne istotne pozycje kosztów, w tym:	28 482	67 235	-	95 717	-	95 717
- koszt własny sprzedaży towarów i usług	28 482	67 235	-	95 717	-	95 717
Pozostałe istotne pozycje niepieniężne (inne niż amortyzacja), w tym:	-	-	-	-	-	-
Zysk brutto segmentu sprawozdawczego	12 597	33 663	-	46 260	-	46 260

Za okres od 01.01.2017 do 30.09.2017 r.

	Działalność kontynuowana				Działalność zaniechana	Działalność ogółem
	Segment I (sprzedaż hurtowa)	Segment II (sprzedaż do klientów inwestycyjnych)	Pozostałe	Razem		
Przychody od klientów zewnętrznych	35 729	100 138	-	135 867		135 867
Przychody z tytułu transakcji między segmentami				-		-
Przychody z tytułu odsetek				-		-
Koszty z tytułu odsetek				-		-
Amortyzacja				-		-
Inne istotne pozycje przychodów i kosztów, w tym:	25 787	70 156	-	95 943		95 943
- koszt własny sprzedaży towarów i usług	25 787	70 156	-	95 943		95 943
Pozostałe istotne pozycje niepieniężne (inne niż amortyzacja), w tym:				-		-
Zysk brutto segmentu sprawozdawczego	9 942	29 982	-	39 924		39 924

3.6.14.2 Nota 14.2 Produkty i usługi

	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Produkty		
Architektoniczne	1 313	6 590
Przemysłowe	16	30
Zewnętrzne	8	168
Awaryjne	455	413
Sterowanie	284	192
Akcesoria różne	32	45
Razem	2 108	7 438
Towary		
Architektoniczne	57 667	50 579
Przemysłowe	37 198	36 012
Zewnętrzne	24 658	21 018
Awaryjne	12 509	12 183
Sterowanie	1 658	764
Akcesoria różne	3 579	3 779
Razem	137 269	124 335

Usługi		
Budowlano-montażowe	1 306	2 796
Projektowe	33	283
Transportowe	537	665
Obsługa reklamacji	43	86
Pozostałe	681	264
Razem	2 600	4 094

3.6.14.3 Nota 14.3 Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Spółka prowadzi analizę sprzedaży z podziałem na główne kontynenty. Wyodrębnienie aktywów związanych z poszczególnymi obszarami na podstawie dostępnych analiz nie jest możliwe.

	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Polska	115 955	104 796
Obszar Unii Europejskiej	17 524	19 317
Pozostałe kraje Europy	2 806	4 393
Ameryka Północna	100	218
Ameryka Południowa	150	148
Afryka	95	175
Azja i Bliski Wschód	5 323	6 767
Australia i Oceania oraz Daleki Wschód	24	53
Razem	141 977	135 867

3.6.14.4 Nota 14.4 Informacje dotyczące głównych klientów

W Spółce zjawisko koncentracji sprzedaży nie występuje. Obroty z żadnym z kluczowych kontrahentów nie przekroczyły 10% wartości sprzedaży ogółem.

3.6.15 Nota 15 Należności i zobowiązania warunkowe

	30.09.2018	31.12.2017
1. Zobowiązania warunkowe		
1.1. Na rzecz jednostek powiązanych (z tytułu)		
- udzielonych gwarancji i poręczeń		
1.2. Na rzecz pozostałych jednostek (z tytułu)	2 347	2 429
- udzielonych gwarancji i poręczeń	2 347	2 429
Zobowiązania warunkowe razem	2 347	2 429

3.6.16 Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym

Ponadto po dacie bilansu nie wystąpiły istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację finansową i majątkową Spółki.

3.6.17 Informacje o wysokości niespłaconych zaliczek, kredytów, pożyczek, gwarancji, poręczeń osobom Kluczowej Kadry Zarządzającej

Na dzień 30 września 2018 roku Grupa Kapitałowa nie posiadała wierzytelności względem osób kluczowej kadry zarządzającej z tytułu niespłaconych zaliczek, kredytów, pożyczek, gwarancji i poręczeń.

3.6.18 Polityka dywidend

ZWZ ES-SYSTEM S.A. w dniu 17 maja 2018 roku podjęło uchwałę nr 6 o podziale zysku netto i wypłacie dywidendy, zgodnie z którą na wypłatę dywidendy były przeznaczone: zysk netto za rok 2017 w wysokości 1 609 558,12 zł, oraz kwota 13 392 714,83 zł pochodząca z kapitału zapasowego. Łączna kwota, wypłaconej w dniu 12 lipca 2018 r., dywidendy wyniosła 15 002 272,95 zł.

Realizację polityki wypłaty dywidendy z zysków osiąganych przez Spółkę w latach następnych, Zarząd ES-SYSTEM będzie warunkował zaspokojeniem zapotrzebowania Spółki na środki finansowe wynikające z realizacji programu inwestycyjnego ES-SYSTEM.

3.6.19 Postępowania sądowe i arbitrażowe

Zgodnie z najlepszą posiadaną wiedzą, zarówno w przypadku Emitenta jak i innych spółek Grupy Kapitałowej w okresie ostatnich 9 miesięcy nie toczyły się istotne postępowania przed organami administracji publicznej (rządowej i samorządowej) oraz postępowania arbitrażowe, dotyczące zobowiązań lub wierzytelności.,
30 czerwca 2016 roku do spółki zależnej ES-SYSTEM NT Spółka z o.o. wpłynęło zawiadomienie o wszczęciu przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej za naruszenie obowiązku stosowania się do ograniczeń w poborze energii elektrycznej w sierpniu 2015 roku.
W dniu 27 czerwca 2017 roku po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego Prezes Urzędu Regulacji Energetyki za działanie naruszające w/w obowiązek wydał decyzję określającą wysokość kary pieniężnej w kwocie 1 251,00 zł.

Spółka zależna ES-SYSTEM NT Spółka z o.o. złożyła odwołanie od przedmiotowej decyzji.
W dniach 12 września 2018 i 25 października 2018 r. do Emitenta wpłynęły dwa nakazy zapłaty wydane w postępowaniu upominawczym na podstawie pozwów o zapłatę złożone przez panią Małgorzatę Hanelik prowadzącą działalność pod nazwą MHK EXPO - pierwszy na kwotę 3 567 zł, a drugi na kwotę 110 869 zł. Sprawy te mają taką samą podstawę faktyczną i dotyczą żądania zapłaty części wynagrodzenia z tytułu wykonania stoiska targowego, przy czym w ocenie Emitenta roszczenia te są bezzasadne ze względu dokonane przez Emitenta potrącenie przysługujące mu względem powoda, a wynikające z naliczonych przez niego kar umownych z tytułu nienależytego wykonania umowy, zgodnie z łączącą strony umową. Emitent w obu przypadkach wniósł sprzeciw od wydanych nakazów zapłaty uzasadniając to tym, że rozliczył się w całości z łączącej strony umowy, a dokonane potrącenie było jak najbardziej uzasadnione. W ocenie Emitenta rozstrzygnięcia z pewnością nie należy się spodziewać w 2018 roku.

Ponadto ES-SYSTEM S.A. nie jest stroną żadnego postępowania administracyjnego lub arbitrażowego.

3.6.20 Znaczące zmiany w sytuacji finansowej, ekonomicznej Spółki

W ocenie Grupy Kapitałowej po dniu 30 września 2018 roku nie zaszły znaczące zmiany w sytuacji finansowej lub pozycji handlowej.

3.6.21 Zatwierdzenie do publikacji

Sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończonych 30 września 2018 roku (wraz z danymi porównawczymi) zostało zatwierdzone przez Zarząd Emitenta do publikacji w dniu 15 listopada 2018 roku.

Data: 15 listopada 2018 roku
Podpisy Członków Zarządu

Waldemar Pilch
Wiceprezes Zarządu

Rafał Gawrylak
Prezes Zarządu

Data: 15 listopada 2018 roku
Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie finansowe na dzień 30 września 2018 roku

Teresa Wierzbicka
Główny Księgowy